

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO ZWIĄZKU MOTOROWEGO
W ROKU 2011**

Warszawa 2012

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Władze PZM	4
Sprawozdania Głównych Komisji i Komisji PZM	
Główna Komisja Sportu Samochodowego	7
Główna Komisja Sportu Motocyklowego	11
Główna Komisja Sportu Żużlowego	19
Główna Komisja Sportu Kartingowego	25
Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki	29
Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	33
Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych	36
Komisja ds. Caravaningu i Campingu	38
Sprawozdania Zespołów PZM	
Zespół Torów i Tras	41
Zespół ds. Rzecznawstwa	45
Zespół Ochrony Środowiska	46
Zespół Medyczny	47
Zespół ds. Promocji	49
Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień	50
Centrum Certyfikacji Rzecznawców PZM	52
Komisja ds. Rozdziału Środków	54
Działalność gospodarcza	55

Szanowni Delegaci

Po raz pierwszy Zarząd Główny przedkłada sprawozdanie ze swojej rocznej działalności. Jest to wynik zmian dokonanych w Statucie PZM na ostatnim Krajowym Zjeździe Delegatów w czerwcu 2011 r., które wprowadzone zostały w związku z zapisami zawartymi w ustawie o sporcie zobowiązującymi zarządy związków sportowych do corocznego przedkładania Walnemu Zgromadzeniu Delegatów sprawozdania z działalności zarządu.

Przedstawione sprawozdanie jest już częściowo naszym delegatom znane, ponieważ pierwsze 6 miesięcy ubiegłego roku zostało już ocenione przez Krajowy Zjazd Delegatów w dniu 25.06.2011 r.. Aktualnie prezentowane sprawozdanie jest z jednej strony wzbogacone o drugą część roku, z drugiej zaś prezentuje działalność ZG i jego organów w całościowym, rocznym ujęciu.

Sprawozdanie pokazuje jak Zarząd Główny wywiązywał się z realizacji zadań statutowych PZM w 2011 r., jak również pokazuje towarzyszące naszej działalności statutowej efekty działalności gospodarczej, która mimo działania w trudnych warunkach wynikających z kryzysu finansowego na świecie, rosnącej konkurencji, spadku zainteresowania usługami motoryzacyjnym, zrealizowała postawione przed nią zadania, zdobywając środki finansowe na działalność Związku.

W imieniu Zarządu Głównego chciałbym wyrazić słowa podziękowania działaczom, zawodnikom i pracownikom Związku za ich pracę i działalność w 2011 r., wyrażając równocześnie nadzieję, że Walne Zgromadzenie Delegatów w oparciu o niniejsze sprawozdanie dokona sprawiedliwej oceny naszej działalności w 2011 r.

Zarząd Główny

Polskiego Związku Motorowego

WŁADZE NACZELNE PZM

W okresie od 1 stycznia do 24 czerwca 2011 r. Zarząd Główny PZM pracował w następującym składzie:

Prezydium:

Andrzej Witkowski	Prezes Związku
Jacek Bartoś	Wiceprezes ZG
Stanisław Reterski	Wiceprezes ZG / Przewodniczący Głównej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik ZG
Piotr Tonderski	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Samochodowego
Marian Zupa	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Motocyklowego
Piotr Szymański	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Żużlowego
Edward Surmacz	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Kartingowego
Michał Szumski	Przewodniczący Głównej Komisji Pojazdów Zabytkowych
Robert Werle	Przewodniczący Głównej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Andrzej Grodzki	Członek Prezydium ZG PZM
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG PZM (Prezes ZO PZM w Warszawie)

Członkowie Zarządu:

Mirosław Czub
Marek Dobrowolski
Cezary Droszcz
Aleksander Gajewski
Dariusz Górzny
Roman Grygianiec
Dariusz Jajko
Grzegorz Kalinowski
Mieczysław Kałuża
Eugeniusz Karczewski
Marek Kopczyński
Marian Maślanka
Elżbieta Marcinkiewicz
Edmund Oprocha
Paweł Owczyński
Janusz Peszak
Jarosław Strzelecki
Janusz Strześniewski
Edward Surmacz
Ryszard Śliwiński
Antoni Jacek Tryszczyno
Krzysztof Tutak
Zbigniew Woźny
Marian Zupa

Członkowie Zarządu - Prezesi Zarządów Okręgowych:

Jan Smorczewski	ZO PZM Białystok
Krzysztof Studziński	ZO PZM Bydgoszcz
Mirosław Zdanowicz	ZO PZM Gdańsk
Henryk Piechel	ZO PZM Katowice
Marek Sikora	ZO PZM w Kielcach
Marek Rutkowski	ZO PZM Kraków
Waldemar Czerniak	ZO PZM Lublin
Mirosław Nicowski	ZO PZM Łódź
Andrzej Olszewski	ZO PZM Olsztyn
Marek Pańka	ZO PZM Opole
Maciej Jankowski	ZO PZM Poznań
Zdzisław Grzyb	ZO PZM Rzeszów
Józef Liszczak	ZO PZM Szczecin
Lucjan Korszek	ZO PZM Wrocław
Janusz Witek	ZO PZM Zielona Góra

W dniu 25 czerwca 2011 r. odbył się Krajowy Zjazd Delegatów PZM / Walne Zgromadzenie Delegatów PZM, podczas którego dokonano wyborów władz naczelných PZM na okres kadencji 2011 - 2015.

W ich wyniku oraz po ukończeniu się i ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów, w dniu 5.11.2011 r., Zarząd Główny PZM zakończył pracę w roku 2011 w następującym składzie:

Prezydium:

Andrzej Witkowski	Prezes Związku
Włodzimierz Szaniawski	Wiceprezes ds. sportowych
Stanisław Reterski	Wiceprezes ds. pozasportowych ZG / Przewodniczący Głównej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Michał Sikora	Wiceprezes urzędujący ZG / Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Motocyklowego
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik ZG
Mirosław Czub	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Kartingowego
Piotr Szymański	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Żużlowego
Robert Werle	Przewodniczący Głównej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG
Piotr Tonderski	Członek Prezydium ZG

Członkowie Zarządu:

Adam Bukaczewski
Marek Dobrowolski
Cezary Droszcz
Jacek Fifielski
Aleksander Gajewski
Andrzej Grodzki
Zdzisław Horoński
Grzegorz Jerzykowski
Eugeniusz Karczewski
Zbigniew Kogut
Elżbieta Marcinkiewicz
Stanisław Olewiński

Marek Oziębło
Michał Pawlaszczyk
Paweł Pęczak
Bogusław Piątek
Przemysław Piotrowski
Jerzy Poznański
Marta Półtorak
Michał Rutkowski
Janusz Rychlak
Jarosław Strzelecki
Edward Surmacz
Krzysztof Szeszko
Piotr Trąbski
Krzysztof Tutak
Ryszard Wolan
Zbigniew Woźny
Maciej Wróbel
Marian Zupa

GLÓWNA KOMISJA SPORTU SAMOCHODOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Sportu Samochodowego pracowała w następującym składzie:

Piotr Tonderski	Przewodniczący
Bogusław Piątek	Wiceprzewodniczący
Włodzimierz Szaniawski	Sekretarz
<i>członkowie</i>	
Andrzej Górski	
Janusz Hancke	
Krzysztof Karczewski	
Zbigniew Tełowski	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której, skład GKSS - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Arkadiusz Sasanya	Przewodniczący
Bogusław Piątek	Wiceprzewodniczący
<i>członkowie</i>	
Bartosz Bieliński	
Jarosław Noworól	
Krzysztof Studziński	

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to: ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Najważniejsze zawody sezonu 2011:

Rajd Polski

Według ocen obserwatora FIA, 68. Rajd Polski zajął 4 miejsce wśród 11 rajdów tego cyklu. Największym problemem była mała liczba zawodników zagranicznych biorących udział w Rajdzie. Zwiększenie tej liczby powinno być priorytetem dla nowej Głównej Komisji w celu utrzymania rundy Mistrzostw Europy, o ile rajd nie otrzyma statusu Mistrzostw Świata.

Mistrzostwa Europy Rallycross

Jak co roku, w Słomczynie, Automobilklub Rzemieślnik zorganizował rundę Mistrzostw Europy w Rallycrossie. Zawody uzyskały wysoką ocenę i w ostatecznej klasyfikacji uplasowały się na drugim miejscu wśród rund Mistrzostw Europy. Jedynym mankamentem był bardzo mały udział w zawodach polskich zawodników.

Rajdy Terenowe – Baja Poland

Rajd Baja Poland był rundą kandydacką do Pucharu Świata FIA w Rajdach Cross Country. Poziom organizacji był na odpowiednim poziomie i w sezonie 2012 rajd stał się rundą Pucharu Świata FIA.

Wyścigi górskie

Limanowa posiada najdłuższą - bo liczącą 6200 metrów - i najbardziej profesjonalnie przygotowaną trasę wyścigów górskich w Polsce. Odbývają się tam zawody rangi GSMP i CEZ-FIA.

GKSS podjęła działania przygotowawcze do wprowadzenia zawodów odbywających się na tej trasie do kalendarza Mistrzostw Europy. Dzięki współpracy GKSS, działaczy AMK Limanowa, pracowników etatowych i działaczy ZG PZM oraz bardzo dobrej współpracy ze Starostą Limanowskim i innymi władzami samorządowymi i instytucjami tego regionu, może stać się to już w sezonie 2013.

Podsumowanie sezonu

Udział imprez polskich w kalendarzu FIA-CEZ

GKSS kontynuowała współpracę z organizatorami rozgrywek FIA-CEZ, co zaowocowało uatrakcyjnieniem wielu krajowych cykli rozgrywek oraz ściągnięciem dużej liczby zawodników zagranicznych do Polski. W sezonie 2011 w ramach CEZ-FIA zorganizowaliśmy:

- 2 rundy FIA-CEZ w wyścigach na Torze POZNAŃ
- 1 rundę FIA-CEZ w rallycrossie, Słomczyn
- 2 rundy FIA-CEZ w wyścigach górskich, Załuż i Limanowa
- 1 rundę FIA-CEZ w rajdach, Rajd Rzeszowski
- 2 rundy FIA-CEZ w rajdach terenowych, Szczecin i Stalowa Wola

Zawody, zawodnicy, uczestnicy i sędziowie:

W całym sezonie 2011, w sporcie samochodowym odbyły się 72 rundy Mistrzostw Polski i Pucharu Polski, wpisane do kalendarza centralnego i 541 imprez wpisanych do kalendarza Zarządów Okręgowych PZM.

Na ten rok przedłużono 537 licencji sportowych i 496 sędziowskich w Zarządzie Głównym oraz 654 sportowe i 1442 sędziowskie w Zarządach Okręgowych.

Sklassyfikowano w sezonie następującą liczbę uczestników:

- RSMP	45 załóg (w tym 44 z licencjami PZM)
- RPP	92 załogi,
- WSMP	66 kierowców (w tym 48 z licencją PZM)
- WPP	75 kierowców
- GSMP	134 kierowców
- MPRC	29 kierowców (w tym 20 z licencją PZM)
- PPRC	21 kierowców
- RMPST	35 załóg (w tym 18 z licencjami PZM)

GKSS nadzorowała kursy na licencję sędziego we wszystkich specjalnościach sportu samochodowego.

Podjęto decyzję o wprowadzeniu do RSMP, a także RMPST i RPP nowoczesnych systemów monitoringu pojazdów. Razem z monitoringiem, prowadzone były prace związane z procedurami bezpieczeństwa gwarantujące w sytuacjach wypadkowych współpracę zawodników, organizatorów, służb ratunkowych czy kibiców, w celu jak najsprawniejszego udzielania pomocy poszkodowanym. Dzięki ww. działaniom, wprowadzony został nowoczesny model kontroli przebiegu zawodów, nie tylko znacznie poprawiający bezpieczeństwo, ale dający także możliwość wzrostu atrakcyjności zawodów.

Sukcesy polskich zawodników na arenie międzynarodowej

FIA Central European Zone 2011 Rally Trophy

- Wojciech CHUCHALA / Kamil HELLER	1 miejsce Grupa N
- Michał SOLOWOW / Maciej BARAN	1 miejsce Grupa S2000, R4
- Maciej RZEŹNIK / Przemysław MAZUR	2 miejsce Grupa S2000, R4
- Przemysław CHMELEWSKI / Grzegorz DACHOWSKI	1 miejsce Grupa A
- Ariel PIOTROWSKI / Ireneusz PLESKOT	2 miejsce Grupa A

FIA Central European Zone 2011, Rallycross-Trophy

- Krzysztof SKORUPSKI	1 miejsce SUPER 1600

FIA Central European Zone 2011, Cross-Country-Trophy

- Sławomir WASIAK / Marcin GRYDZIUSZKO	2 miejsce T1
- Konrad SOBECKI / Rafał MARTON	2 miejsce T1
- Grzegorz SZWAGRZYK / Maciej MARTON	1 miejsce T2
- Paweł MOLGO / Wojciech KRUPA	2 miejsce T2
- Piotr CHODZEŃ / Piotr BINAŚ	3 miejsce T2
- Robert ŁYŻWA / Michał KROTIUK	2 miejsce TH

FIA Central European Zone 2011 Circuit Trophy

- Teodor MYSZKOWSKI	2 miejsce Grupa + 3500 cc

FIA Central European Zone Hillclimb Trophy 2011

- Michał MATUSZYK	3 miejsce Grupa N
- Grzegorz DUDA	1 miejsce Grupa A

Pozostałe wyniki:

- Paweł DYTKO - II V-ce Mistrz Grupy N w Mistrzostwa Europy w Wyścigach Górskich
- Krzysztof SKORUPSKI - II V-ce Mistrz Grupy N w Mistrzostwach Europy Rallycross
- Michał KOŚCIUSZKO - III miejsce w klasyfikacji Kierowców Rajdowych Mistrzostwach Świata Samochodów Produkcyjnych
- Maciej SZCZEPANIAK - II miejsce w klasyfikacji Pilotów Rajdowych Mistrzostw Świata Samochodów Produkcyjnych
- Maciej OLEKSOWICZ - 4. miejsce w klasyfikacji Kierowców Rajdowych Mistrzostw Europy
- Andrzej OBREBOWSKI - 3. miejsce w klasyfikacji Pilotów Rajdowych Mistrzostw Europy
- Szymon RUTA - 5. miejsce w klasyfikacji Kierowców Rajdowych Mistrzostw Europy
- Sebastian ROZWADOWSKI - 5. miejsce w klasyfikacji Pilotów Rajdowych Mistrzostw Europy
- Jakub GIERMAZIAK - 3 miejsce w Pucharze Porsche Mobil 1 Supercup
- Michał SŁOMIAN - 7. miejsce Seat Leon Supercopa Deutschland
- Adam GŁADYSZ - 7. miejsce Vw Scirocco R-Cup
- Jan KISIEL Jr. - 3. miejsce Bohemia Clio Cup
- Krzysztof HOŁOWCZYK - 1. miejsce - Silk Way Rally
- Aleksander SACHANBIŃSKI / Arkadiusz RABIEGA - 2. miejsce w Grupie T2 - Silk Way Rally

Reprezentacja PZM w strukturach FIA w sezonie 2011:

- Jacek Bartoś	Wiceprzewodniczący Komisji Wolontariuszy i Osób Oficjalnych FIA
- Arkadiusz Sasara	członek Komisji Samochodów Terenowych FIA
- Włodzimierz Szaniawski	Wiceprzewodniczący Komisji Off-Road FIA

Reprezentacja w strukturach FIA-CEZ w sezonie 2011

- Włodzimierz Szaniawski	członek Komisji FIA-CEZ

Działania promocyjne

Prowadzone są dalsze działania promujące PZM i sport samochodowy poprzez kontynuację współpracy z:

- RSMP.INFO
- WYSCIGIGÓRSKIE.PL
- RAJDOWYPUCHAR.PL
- BEZPIECZNERJADY.PL
- AUTOKLUB.PL
- RMPST.H31.PL
- RALLYCROSS.COM.PL
- KLASANARODOWA.RALLYCROSS.COM.PL
- RALLYFOTO.PL
- RALLYART.PL
- AUTOMOBILSPORT.COM

mające na celu reklamę i promocję poszczególnych konkurencji za pomocą - obecnie jednego z największych środków medialnych: internetu, przekazywanie wyników w czasie rzeczywistym oraz tworzenie materiałów filmowych dla telewizji ogólnokrajowych oraz regionalnych.

GLÓWNA KOMISJA SPORTU MOTOCYKLOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Sportu Motocyklowego pracowała w następującym składzie:

Marian Zupa	Przewodniczący
Marek Sikora	Wiceprzewodniczący
Michał Chorzępa	Sekretarz i sprawy sędziowskie:

Członkowie odpowiedzialni za poszczególne konkurencje:

Bogdan Rudnicki	cross-country
Marek Kopczyński	enduro
Andrzej Olszewski	motocross
Marta Bubak	quady
Andrzej Wyrwich	trial
Mieczysław Kałuża	wyścigi, supermoto, skutery

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której, skład GKSM - po ukonstytuowaniu się - przedstawiał się następująco:

Michał Sikora	Przewodniczący, enduro
Marian Zupa	Wiceprzewodniczący, motocross
Łukasz Chorzępa	Sekretarz i sprawy sędziowskie

Członkowie odpowiedzialni za poszczególne konkurencje:

Jacek Bujański	cross-country, sprawy środowiska quadów
Michał Rutkowski	trial
Jacek Molik	wyścigi, supermoto, skutery

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to: ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

W sezonie 2011 odbyło się w Polsce wiele ważnych imprez motocyklowych. Po raz pierwszy rozegrano w Polsce Mistrzostwa Świata w SuperEnduro (Halowym). Zawody odbyły się w łódzkiej Atlas Arenie i zostały zdominowane przez naszego rodaka Tadeusza Błażusiaka. Po kilku latach powróciły również do naszego kraju Mistrzostwa Świata Freestyle Motocross „Night of the Jumps”, które zagościły w Ergo Arenie w Gdańsku/Sopocie. Odbyło się również wiele międzynarodowych imprez, takich jak: Mistrzostwa Świata Sidecar Motocross w Gdańsku, Mistrzostwa Europy w Motocrossie w Olsztynie czy Mistrzostwa Europy Enduro w Kielcach, o których można powiedzieć, że uratowały cykl tych rozgrywek po odwołaniu zawodów w Hiszpanii i na Węgrzech.

Mimo niezbyt dobrej sytuacji gospodarczej dzięki wysiłkom organizatorów, udało się przeprowadzić większość zaplanowanych imprez w kalendarzu centralnym 2011 rok. Niestety, z powodu siły wyższej, organizator zmuszony był odwołać Mistrzostwa Świata i Europy w Trialu w Myślenicach.

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Nie odbyły się również rozgrywki wyścigów skuterów ze względu na brak odpowiedniej liczby zawodników.

Rok 2011 to pierwszy w historii sezon rozgrywania Pucharu Polski i Mistrzostw Polski we Freestyle Motocrossie. Zawody te za każdym razem przyciągały dużą liczbę kibiców i stanowiły wspaniałe widowisko. Również po raz pierwszy zorganizowano cykl imprez dla kobiet startujących w Pucharze Polski w Motocrossie.

W minionym sezonie zostały wprowadzone nowe licencje w formie karty z wbudowanym procesorem umożliwiającym sprawniejsze odbiory administracyjne podczas zawodów. Licencje te sprawdziły się w praktyce i dlatego GKS postanowiła, że od sezonu 2012 licencje B i C będą takie same jak licencja A.

Sezon został uroczystie zakończony czwartą już edycją uroczystej Gali Mistrzów Sportu Motocyklowego, która w tym roku została zorganizowana wraz z klubem GKS „Bogdanka” w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

W 2011 roku odbyło się 5 posiedzeń komisji, w tym 1 posiedzenie nowo powołanej komisji. Główna Komisja Sportu Motocyklowego w nowym składzie rozpoczęła działalność od przystąpienia do prac nad kalendarzem oraz weryfikacji i przygotowania regulaminów na kolejny sezon.

Cross-Country

W ostatnich latach Cross Country jest zdecydowanie najpopularniejszą konkurencją ze względu na łatwość dostępu i niskie koszty uczestnictwa oraz łatwość organizacji. W sezonie 2011 rozegrano 14 rund Mistrzostw Polski i 17 rund Pucharu Polski. W Łubienicy koło Pułtuska, pod patronatem Europejskiej Unii Motocyklowej (UEM), rozegrany został Puchar Europy Cross-Country. Polscy zawodnicy znakomicie dawali sobie radę podczas rozgrywek Pucharu Europy, nie tylko w rundach rozegranych w Polsce. Spośród 4 rozgrywanych klas, nasi reprezentanci zajęli pierwsze miejsca w trzech klasach.

Startujący w Mistrzostwach Świata Cross Country zawodnicy Orlean Teamu stanowili ścisłą czołówkę światową. Kuba Przygoński zakończył sezon z tytułem wicemistrzowskim, a Marek Dąbrowski zdobył Open Trophy dla motocykli powyżej 450cc.

Zestawienie liczby zawodników i klubów sklasyfikowanych w Mistrzostwach Polski:

rok	Mistrzostwa Polski					liczba zawodników	liczba klubów
	Junior	Senior 1	Senior 2	Junior 85	Quad Open		
2011	34	27	28	12	25	126	44

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Pucharze Polski:

rok	Puchar Polski								Liczba zawodników
	Junior	Senior 1	Senior 2	Junior 85	Junior 2K	2K	4K	Weteran	
2011	49	100	62	9	14	65	23	35	357

Osiągnięcia sportowe w rywalizacji międzynarodowej 2011

Jakub Przygoński	- I wicemistrz świata
Marek Dąbrowski	- zdobywca Pucharu Świata w klasie Open Trophy
Mateusz Wojciechowski	- zdobywca Pucharu Europy w klasie Quad
Mirosław Kowalski	- zdobywca Pucharu Europy w klasie Weteran Motocykle
Paweł Szymkowski	- zdobywca Pucharu Europy w klasie Junior Motocykle

Enduro

Z każdym rokiem, organizacja imprez enduro staje się coraz trudniejsza. Nie jest łatwo przygotować trasę tak, aby nie zakłócała harmonii środowiska i była ciekawa dla amatorów terenowych zmagani. Wprowadzono nowy trend przygotowania krótkiej trasy dojazdowej. W 2011 roku, z dziesięciu zaplanowanych rund odbyło się osiem, po rezygnacji słowackiego organizatora zawodów planowanych jako runda mistrzostw Polski, Słowacji oraz Pucharu MACEC w Suchej Horze tuż przy granicy z Polską.

Niestety, można zauważyć coraz mniejszą frekwencję, która w roku 2011 została spotęgowana dodatkowo przez nie łączenie zawodów Enduro z rozgrywkami Cross Country. Dzięki działaczom Kieleckiego Towarzystwa Motorowego „Novi” Korona, w trybie awaryjnym rozegrano w Kielcach pierwszą rundę mistrzostw starego kontynentu, która uratowała rozgrywki po odwołaniu dwóch planowanych imprez.

Polscy zawodnicy - jak co roku - pokazywali się z dobrej strony na zawodach międzynarodowych. Absolutnym fenomenem rozgrywek halowych na całym świecie jest polski zawodnik, były mistrz Europy w Trialu - Tadeusz Błażusiak. „Taddy” zdominował rozgrywki Mistrzostw Świata oraz Mistrzostw Ameryki, wygrywając wszystkie wyścigi, w których wystartował. Tadeusz zdobył tytuł Mistrza Świata 2011 już w lutym i w klasyfikacji sezonu 2012, po rozegraniu rundy w Łodzi w dniu 10 grudnia 2011, prowadził i jest na najlepszej drodze do zdobycia drugiego z rzędu tytułu.

Michał Szuster ponownie wystartował w Mistrzostwach Europy i zdobył tytuł wicemistrza w klasie E2. Podczas ostatniej rundy we Francji, wraz z kolegami z drużyny: Pawłem Szymkowskim, Marcinem Fryczem i Sebastianem Krywultem, zdobyli drugie miejsce w Zespołowych Mistrzostwach Europy. Start w dorocznej Sześciodniówce, rozegranej w Finlandii w koszmarnych warunkach pogodowych, zakończył się nieźłym 8 miejscem.

Zestawienie liczby zawodników i klubów sklasyfikowanych w Mistrzostwach Polski:

rok	Mistrzostwa Polski							Liczba sklasyfikowanych zawodników	liczba klubów
	50	Junior	E1	E2/3	Weteran	2K	4K		
2011	9	15	14	21	8	5	-	72	13

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Pucharze Polski:

rok	Puchar Polski							liczba sklasyfikowanych zawodników	liczba klubów
	50	Junior	E1	E2/3	Weteran	2K	4K		
2011	5	6	13	28	20	16	8	96	22

Osiągnięcia sportowe w rywalizacji międzynarodowej 2011

Tadeusz Błażusiak	- Mistrz Świata Indoor Enduro
Michał Szuster	- Wicemistrz Europy kl. E2 Senior
Łukasz Łaskawiec	- Mistrz Europy Rajdy Baja
Maciej Giemza	- 3 miejsce w Pucharze Europy kl.50cc
Polska	- 2 miejsce zespołowo National Trophy w Mistrzostwach Europy
Polska	- 9 miejsce zespołowo International Six Days Enduro

Motocross

Mała liczba chętnych klubów do organizacji zawodów rangi Mistrzostw Polski i Pucharu Polski w sezonie 2011 spowodowała, że GKSM musiała odstąpić od wcześniej wypracowanych zasad rozgrywek i opracować nowe, z nadzieją, że w kolejnym sezonie będzie szansa powrotu do tego, co było w latach ubiegłych. Zasadnicza zmiana to zawody organizowane w jeden dzień dla wszystkich klas.

Sezon 2011 zaowocował wprowadzeniem rozgrywek o Mistrzostwo Polski i Puchar Polski w bardzo popularnej na świecie dyscyplinie jaką jest Freestyle. Również po raz pierwszy o Puchar Polski rywalizowały kobiety.

Rok 2011 nie był rokiem łatwym dla organizatorów zawodów, ponieważ w dobie kryzysu gospodarczego były problemy z pozyskaniem sponsorów. Mimo tych problemów, wszystkie zaplanowane zawody na 2011 rok odbyły się i w tym miejscu GKSM dziękuje klubom za wkład i wysiłek organizacyjny.

W ciągu sezonu polscy zawodnicy brali udział w zawodach o Mistrzostwo Europy i w Indywidualnych Mistrzostwach Świata Juniorów. Najlepszy polski zawodnik - Łukasz Lonka - w sezonie 2011 spróbował swoich sił w nowej klasie EMX2, traktując to jako przygotowanie się do startu w Mistrzostwach Świata klasy MX3 w 2012 roku. Wśród młodych zawodników największy postęp zrobili Patryk Zdunek i Dominik Olszowy, startujący w Mistrzostwach Europy EMX65. Patryk Zdunek z powodu kontuzji nie mógł wziąć udziału we wszystkich rundach, a mimo to na koniec sezonu został sklasyfikowany w pierwszej dziesiątce, wygrywając jeden z wyścigów.

W zespołowych Mistrzostwach Europy motocykli i quadów byliśmy reprezentowani przez trzyosobowe zespoły. Motocykliści zajęli 9 miejsce, a quadowcy 10 miejsce.

Zestawienie liczby zawodników i klubów sklasyfikowanych w Mistrzostwach Polski:

rok	Mistrzostwa Polski							razem	Klubowe M.P.		Zespołowe M.P.
	MX6 5	MX8 5	MX2 J	MX2	MX1	Quad Junior	Quad Open		liczba klubów młodz.	liczba klubów senior.	liczba klubów
2011	33	33	31	47	39	10	9	202	16	30	21

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Pucharze Polski:

rok	Puchar Polski									razem zawodników
	MX65	MX85	MX 2	MX1	MX Weteran	MX Kobiet	Młodzik Quad	Open Quad		
2011	32	31	74	45	38	16	6	19		261

Osiągnięcia sportowe w rywalizacji indywidualnej i zespołowej 2011:

indywidualnie

Joanna Miller - 8 miejsce w Mistrzostwach Świata Kobiet
Patrik Zdunek - 9 miejsce w Mistrzostwach Europy MX65

zespołowo

Zespołowe Mistrzostwa Europy (motocykle) - 9 miejsce
Zespołowe Mistrzostwa Europy (quady) - 10 miejsce

Trial

W 2011 roku zorganizowano 10 Rund Otwartych Indywidualnych Mistrzostw Polski w dyscyplinie motocyklowej Trial. Należy podkreślić, że z każdym kolejnym sezonem organizacja przez kluby zrzeszone w Polskim Związku Motorowym imprez tej rangi, napotyka na coraz większe utrudnienia i przeciwności. Zwiększające się koszty organizacji zawodów motocyklowych Trial, a także zmniejszone dofinansowanie ze strony GKSM powoduje, że kluby mniej entuzjastycznie podejmuje się wykonania zadania.

W sezonie 2011, oprócz Otwartych Indywidualnych Mistrzostw Polski, kluby były organizatorami zawodów o Puchar Polski, Konkursowej Jazdy Motocyklem Classic Trial, a także Pucharu MACEC. W związku z protestami organizacji ekologicznych, a także w związku z atakami sił natury, zniszczeniu uległa trasa odcinków specjalnych w podkrakowskich Myślenicach, co było bezpośrednią przyczyną odwołania zaplanowanej na lipiec 2011 roku, rundy Mistrzostw Europy oraz Mistrzostw Świata. Niewątpliwie była to niepowetowana strata nie tylko finansowa dla organizatora zawodów, ale również prestiżowa, gdyż „polska” runda Mistrzostw Europy i Świata w rajdach Trial była zawsze jedną z najlepiej zorganizowanych.

W roku 2011 kontynuowana była praca z młodzieżą, a w szczególności z najbardziej perspektywicznymi zawodnikami młodego pokolenia powoływanymi do kadry narodowej. Tej mozolnej pracy podejmuje się od kilku już lat manager kadry Rafał Luberda, a wyniki jego pracy można obserwować poprzez coraz lepszą jazdę takich zawodników, jak Konrad Legutko czy Jakub i Michał Łukaszczykowie. Należy sobie jednak zdać sprawę, że bez odpowiedniego zaplecza finansowego trudno będzie zorganizować profesjonalny sztab szkoleniowy oraz warunki treningowe będące podstawą dobrych wyników w zawodach międzynarodowych. Bez tego zaplecza, nasi najbardziej perspektywiczni zawodnicy, nie będą w stanie rywalizować ze swoimi rówieśnikami z Włoch, Francji, czy z Norwegii.

Pocieszającym jest fakt, że pomimo wzrostu ogólnego kosztu uczestnictwa w zawodach Trial, frekwencja startujących nie ulega zmniejszeniu. Niewątpliwie jest to zasługa zawodników starszego pokolenia, dla których zawody są również możliwością spotkania z kolegami. Problemem jest jednak zbyt mała liczba uczestników najmłodszych, którzy mogliby tworzyć przyszłość polskiego Trialu.

Zestawienie liczby zawodników i klubów sklasyfikowanych w Mistrzostwach Polski:

rok	Mistrzostwa Polski			razem zawodników	M.P. klubowe
	Młodzik	Junior + Otwarta	Senior		liczba klubów
2011	8	28	12	48	8

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Pucharze Polski:

rok	Puchar Polski			razem
	Maluch + Kobiety	Otwarta	Weteran	
2011	4	23	14	41

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w KJMCT:

rok	Konkursowa Jazda Motocyklem Classic Trial	razem
2011	12	12

Osiągnięcia sportowe w rywalizacji zespołowej 2011:

Drużynowe Mistrzostwa Świata Trial des Nations - 10 miejsce

Wyścigi motocyklowe, Supermoto

Jedynym torem umożliwiającym profesjonalne ściganie się motocyklistów jest obiekt w Przeźmierowie pod Poznaniem, na którym rozegrane zostały 3 rundy Mistrzostw Polski i Pucharu Polski. W celu uatrakcyjnienia rywalizacji, dwie rundy rozgrywane są na czeskich torach w Moście i Brnie i jedna na nowym słowackim torze Slovakiaring. Również do Poznania zawiatają zawodnicy zagraniczni w ramach Mistrzostw Alpe Adria.

Znakomicie w Mistrzostwach Europy (rozgrywanych jako jednorundowy finał sezonu) pokazał się polski zawodnik Daniel Bukowski. Startujący na hiszpańskim torze Albacete z „dziką kartą” mistrz Polski klasy Supersport, zajął znakomitą 5 pozycję.

Na arenie międzynarodowej zadebiutował pierwszy polski zespół wyścigowy w mistrzostwach świata - PTR Bogdanka, który jest wspierany przez podlubelską kopalnię Bogdanka SA. W barwach tego zespołu startuje m. in. Paweł Szkopek - obecnie najbardziej doświadczony polski zawodnik startujący na arenie międzynarodowej. Również w tym zespole, w minionym sezonie startował w pucharze świata Superstock 1000 Marcin Walkowiak.

Niestety, w ostatnim roku można zauważyć spadek frekwencji podczas rund Mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Jest to tendencja ogólnoeuropejska związana z kryzysem i bardzo wysokimi kosztami ponoszonymi w wyścigach. Mimo wszystko, w serialu Wyścigowych Motocyklowych Mistrzostw Polski bierze udział ponad 150 motocyklistów. Organizacja takich imprez jest bardzo ważna, ponieważ umożliwia posiadaczom sportowych motocykli spróbowania swoich sił na torze, a nie na ulicy. Jednakże, dopóki w naszym kraju nie będzie większej liczby torów wyścigowych, ciężko spopularyzować tę bardzo emocjonującą konkurencję sportową - niezmiernie popularną na świecie.

W sezonie 2011 rozegrano 5 rund Mistrzostw Polski i Pucharu Polski Supermoto. Jedna z rund - planowana w Radomiu - została wykreślona z kalendarza na wniosek organizatora. Po raz pierwszy w historii rozgrywek Supermoto, podczas rundy w Gostyniu, liczba uczestników przekroczyła pojemność toru, zmuszając organizatora do przeprowadzenia kwalifikacji do wyścigu. Fakt ten pomimo ogólnej tendencji spadkowej napawa optymizmem przed sezonem 2012.

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Mistrzostwach Polski wyścigi motocyklowe:

rok	Mistrzostwa Polski				razem
	Superstock 600 Junior	Superstock 1000	Superbike	Supersport	
2011	11	51	47	57	166

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Pucharze Polski wyścigi motocyklowe:

rok	Puchar Polski						razem
	Rookie 600	Rookie 1000	Kl. 125cc	Suzuki GSX-R 600	Suzuki GSX-R 1000	BMW Powermed RR Cup	
2011	33	37	9	14	16	17	126

Zestawienie liczby zawodników sklasyfikowanych w Mistrzostwach Polski i Pucharze Polski Supermoto:

rok	Mistrzostwa Polski		Puchar Polski		razem
	S1	Open	250	Otwarta	
2011	10	8	35	45	98

Osiągnięcia sportowe w rywalizacji indywidualnej i zespołowej:

indywidualne

Janusz Oskaldowicz - 2 miejsce w Mistrzostwach Alpe Adria w klasie Superbike
Daniel Bukowski - 5 miejsce w mistrzostwach Europy w kl. Supersport

Sprawy sędziowskie

Jak co roku, w Ośrodku Szkoleniowym w Bydgoszczy, odbyło się dwudniowe szkolenie sędziów klasy państwowej „P”. W tych szkoleniach biorą również udział dyrektorzy zawodów motocyklowych Mistrzostw Polski i Pucharu Polski oraz przewodniczący okręgowych komisji motocyklowych. Wszystkie szkolenia kończyły się egzaminem testowym, a od wyniku zależało, czy osoba zdająca będzie brana pod uwagę przy obsadach sędziowskich na dany sezon. Liczba uczestników, a co za tym idzie liczba osób z uprawnieniami sędziowskimi klasy „P”, z każdym rokiem zwiększa się i obecnie wynosi 148 sędziów (137 w 2010 roku).

Liczba osób z uprawnieniami FIM do pełnienia funkcji na imprezach międzynarodowych:

Enduro	Motocross	Trial	Wyścigi Motocyklowe	Komisarze Techniczni	Komisarze Ochrony Środowiska	Chronometrażysty
6	8	4	3	8	8	4

Sędziowie motocyklowi klasy państwowej „P” z podziałem na okręgi PZM:

lp.	Okręg PZM	rok 2010	rok 2011
1	Białystok	9	11
2	Bydgoszcz	12	12
3	Gdańsk	4	5
4	Katowice	11	12
5	Kielce	5	5
6	Kraków	12	16
7	Lublin	4	3
8	Łódź	-	-
9	Olsztyn	10	11
10	Opole	4	4
11	Poznań	37	41
12	Rzeszów	3	3
13	Szczecin	6	6
14	Warszawa	7	5
15	Wrocław	8	9
16	Zielona Góra	5	5
razem:		137	148

GŁÓWNA KOMISJA SPORTU ŻUŻLOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Sportu Żużlowego pracowała w następującym składzie:

Piotr Szymański	Przewodniczący
Dariusz Cieślak	Wiceprzewodniczący
Włodzimierz Kowalski	Sekretarz
<i>członkowie:</i>	
Stanisław Bazela	
Ryszard Głód	
Maciej Polny	
Piotr Trąbski	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład GKSŻ, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Piotr Szymański	Przewodniczący
Adam Krużyński	Wiceprzewodniczący
Łukasz Szmit	Sekretarz

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Baza sportu żużlowego oraz szkolenie

W analizowanym sezonie w rozgrywkach ligowych udział wzięły 24 kluby. Dwa z nich posiadały swoją siedzibę poza granicami kraju (jedna drużyna z Łotwy i jedna z Ukrainy). Wszystkie polskie tory posiadały licencje Polskiego Związku Motorowego, z czego 9 miało ważną licencję FIM/UEM, która umożliwiała rozgrywanie na nich zawodów rangi Mistrzostw Świata i Europy.

Baza sportu żużlowego:

- liczba klubów, torów, licencji żużlowych**

	2011
liczba klubów biorących udział w rozgrywkach ligowych	24 (2*)
liczba klubów biorących udział w rozgrywkach mini żużla	4
liczba torów z ważną licencją PZM	22
liczba torów z ważną licencją FIM/UEM	9
liczba torów mini żużla z ważną licencją PZM	5
liczba torów mini żużla z ważną licencją FIM/UEM	2
liczba licencji/certyfikatów „Ż”	234
liczba licencji/ certyfikatów mini żużla	20
liczba licencji/ certyfikatów nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	30

* w tym: drużyny zagraniczne

Główna Komisja Sportu Żużlowego

W sezonie 2011, licencję „Ż” do uprawiania sportu żużlowego uzyskało 22 zawodników. Łącznie zorganizowano 3 egzaminy. Jedynie 5 adeptów zakończyło egzamin z wynikiem negatywnym. W przypadku szkolenia w mini żużlu, na 17 adeptów, którzy przystąpili do dwóch egzaminów w sezonie 2011, wszyscy uzyskali wynik pozytywny i zdobyli uprawnienia do startu w rozgrywkach Polskiego Związku Motorowego. Również dwa egzaminy zorganizowano dla zawodników uprawiających nieprofesjonalne współzawodnictwo w sporcie żużlowym. Do egzaminu w całym sezonie łącznie zgłosiło się 3 chętnych - wszyscy uzyskali pozytywny wynik.

Istotny wkład w proces szkolenia młodzieży ma Główna Komisja Sportu Żużlowego, dofinansująca organizację turniejów zaplecza kadry juniorów. Po turnieju omawiany jest występ każdego zawodnika, ze szczególnym uwzględnieniem popełnionych błędów. W sezonie 2011 odbyły się dwa turnieje zaplecza kadry juniorów.

▪ szkolenie zawodników żużlowych i mini żużla w sezonie 2011

	2011
liczba egzaminów na certyfikat „Ż”	3
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	27
liczba osób, które zdały egzamin	22
liczba osób, które nie zdały egzaminu	5
liczba egzaminów na certyfikat mini żużla	2
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	17
liczba osób, które zdały egzamin	17
liczba osób, które nie zdały egzaminu	0
liczba egzaminów na certyfikat nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	2
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	3
liczba osób, które zdały egzamin	3
liczba osób, które nie zdały egzaminu	0

Zgodnie z obowiązującymi w sporcie żużlowym przepisami, licencje osób urzędowych wydawane przez ZG PZM - oprócz sędziów - muszą posiadać: kierownicy zawodów, kierownicy drużyn, kierownicy startu oraz spikerzy i prezenterzy. Inne osoby funkcyjne, jak: chronometrażyści, kierownicy parku maszyn i wirażowi, muszą posiadać licencje wydawane przez Zarządy Okręgowe PZM. W sezonie 2011 przeszkolonych zostało 70 osób w czasie dwóch seminariów. Odbyło się także jedno seminarium sędziowskie, w czasie którego przeszkolono 19 sędziów.

Liczba osób urzędowych z licencjami Międzynarodowej Federacji Motocyklowej (FIM) zwiększyła się, co jest spowodowane rosnącą liczbą organizowanych w Polsce zawodów rangi Mistrzostw Świata i Europy oraz zdawanych z wynikiem pozytywnym egzaminów na seminariach międzynarodowych. Nasi przedstawiciele z licencją Prezydenta Jury i Sędziego byli wielokrotnie wyznaczani do pełnienia funkcji podczas finałów światowych i europejskich.

▪ instruktorzy, sędziowie i osoby urzędowe z licencjami:

krajowymi		międzynarodowymi	
funkcja	lic.	funkcja	lic.
kursy instruktorów (liczba absolwentów)	-	Prezydent Jury	2
seminaria osób urzędowych i funkcyjnych	2	Sędzia	4
liczba przeszkolonych osób urzędowych i funkcyjnych	70	Kierownik Zawodów	7
seminaria sędziów „Ż”	1	Komisarz Techniczny	5
liczba sędziów „Ż”	19	Chronometrażysta	2
		Komisarz Ochrony Środowiska	3
		Szef Służby Medycznej	4

Rozgrywki krajowe w sezonie 2011

Zawody o mistrzostwo Polski i nagrody PZM rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Mistrzostwa Polski (IMP),
- Młodzieżowe Indywidualne Mistrzostwa Polski (MIMP),
- Drużynowe Mistrzostwa Polski (DMP - Ekstraliga),
- Drużynowe Mistrzostwa I ligi (DM I Ligi),
- Drużynowe Mistrzostwa II ligi (DM II Ligi),
- Młodzieżowe Drużynowe Mistrzostwa Polski (MDMP),
- Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MPPK),
- Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MMPPK),
- Złoty Kask,
- Srebrny Kask,
- Brązowy Kask,
- Indywidualne Mistrzostwa Polski w mini żużlu,
- Puchar Polski Par Klubowych w mini żużlu,
- Drużynowe Mistrzostwa Polski w mini żużlu,
- Drużynowe Mistrzostwa Polski Nieprofesjonalnych (DMPN),
- Indywidualne Mistrzostwa Polski Nieprofesjonalnych (IMPN),
- Mistrzostwa Polski Par Klubowych Nieprofesjonalnych (MPPKN).

W rozgrywkach o Drużynowe Mistrzostwo Polski triumfowała drużyna Stelmet Falubaz Zielona Góra, drugie miejsce zajęła Unia Leszno, a trzecie Caelum Stal Gorzów Wielkopolski. W rozgrywkach o Drużynowe Mistrzostwo I ligi zwyciężyła Polonia Bydgoszcz. Drugie miejsce zajęła drużyna Lotosu Gdańsk. Oba te zespoły wywalczyły awans do Ekstraligi. W meczu barażowym o ostatnie miejsce w Ekstralidze w sezonie 2012 Włókniarz Częstochowa wygrał ze Startem Gniezno. Awans do I ligi żużlowej wywalczyły: KS Stokłosa Polonia Piła, LUBAWA LITEX Ostrów Wielkopolski oraz Lubelski Węgiel KMŻ.

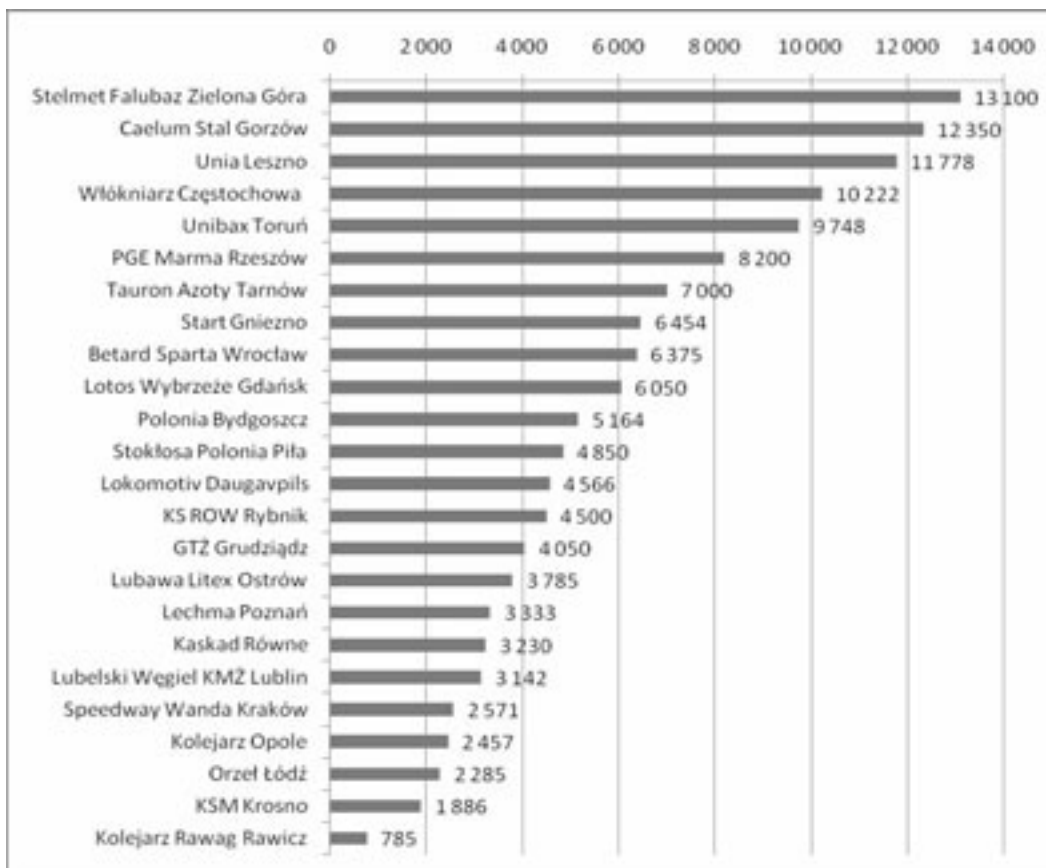
Frekwencja na trybunach w rozgrywkach ligowych w sezonie 2011:

klasa rozgrywkowa	łączna frekwencja	liczba meczów	średnia frekwencja
Speedway Ekstraliga	718 828	72	9 984
I liga	307 542	65	4 731
II liga	159 513	56	2 848
łącznie:	1 185 883	193	6 144

źródło: opracowanie na podstawie danych Tygodnika Żużlowego.

Największą średnią frekwencją przekraczającą 13 tys. osób na każdym meczu ligowym w sezonie 2011 mógł pochwalić się Stelmet Falubaz Zielona Góra. Na kolejnych miejscach pod względem średniej frekwencji znalazły się: Caelum Stal Gorzów Wielkopolski oraz Unia Leszno. Średnią przekraczającą 10 tys. na każdym meczu ligowym w sezonie 2011 odnotowano także w Częstochowie.

Frekwencja na trybunach w rozgrywkach ligowych w sezonie 2011 z rozbiem na kluby:

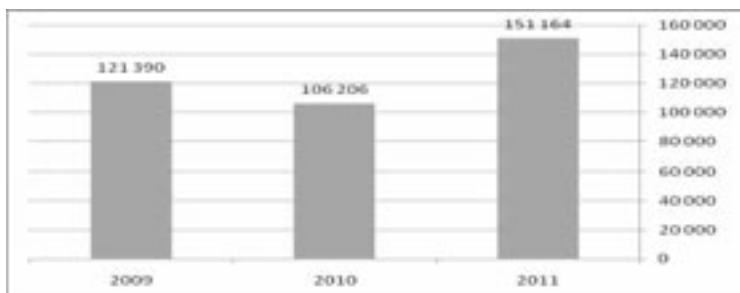

źródło: opracowanie na podstawie danych Tygodnika Żużlowego.

W sezonie 2011, rozgrywki Ekstraligi były transmitowane za pośrednictwem TVP Sport. W każdą niedzielę Telewizja Polska przeprowadzała bezpośrednie relacje z dwóch meczów kolejki najwyższej klasy rozgrywkowej. Dodatkowo, przeprowadzono bezpośrednie transmisje z zawodów rangi Mistrzostwo Polski, takich jak: Finał Indywidualnych Mistrzostw Polski i Finał Mistrzostw Polski Par Klubowych.

W ostatnim sezonie odnotowano wzrost średniej widowni telewizyjnej o ok. 50% w porównaniu z poprzednim sezonem. Każdy mecz przed telewizorami gromadził średnio ponad 150 tys. widzów, a najważniejsze spotkania sezonu (półfinał i finał) cieszyły się widownią zbliżającą się do 300 tys. odbiorców. W sezonie 2012 spodziewany jest dalszy wzrost widowni telewizyjnej. Rozgrywki I i II ligi były transmitowane za pośrednictwem stacji SportKlub. Ta stacja przeprowadziła również transmisje z kilku turniejów indywidualnych oraz drużynowych - wszystkie relacje miały charakter retransmisji.

Oglądalność zawodów Ekstraligi w sezonie 2011 w Telewizji Polskiej:

źródło: opracowanie na podstawie danych Telewizji Polskiej.

Międzynarodowe zawody w Polsce w sezonie 2011

Sezon 2011 przeszedł do historii jako jeden z najlepszych dla całego polskiego sportu żużlowego. Do największych sukcesów należy zaliczyć zdobycie przez polską reprezentację Drużynowego Pucharu Świata po raz trzeci z rzędu. W rozgrywkach indywidualnych, drugi rok z rzędu na podium znalazł się Jarosław Hampel, który zdobył brązowy medal (rok wcześniej srebrny). Broniący tytułu Indywidualnego Mistrza Świata Tomasz Gollob został ostatecznie sklasyfikowany na piątym miejscu.

Maciej Janowski sięgnął po tytuł Indywidualnego Mistrza Świata Juniorów. Na najniższym stopniu podium stanął drugi z reprezentantów Polski Przemysław Pawlicki. Warto zaznaczyć, że czwarte miejsce w klasyfikacji generalnej zajął kolejny Polak, Patryk Dudek. Sukces Macieja Janowskiego docenili kibice, dzięki głosom których został wybrany Debiutantem Roku podczas Gali Międzynarodowej Federacji Motocyklowej (FIM).

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Świata w sezonie 2011:

zawody	miejsca	
Drużynowe Mistrzostwa Świata (Drużynowy Puchar Świata)	I miejsce	Tomasz Gollob, Jarosław Hampel, Janusz Kołodziej, Krzysztof Kasprzak, Piotr Protasiewicz
Indywidualne Mistrzostwa Świata Grand Prix	III miejsce V miejsce	Jarosław Hampel Tomasz Gollob
Indywidualne Mistrzostwa Świata Challenge	awans	Piotr Protasiewicz
Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów	I miejsce III miejsce	Maciej Janowski Przemysław Pawlicki

Do najważniejszych sukcesów w zawodach rangi Mistrzostw Europy należy zaliczyć złoty medal polskiej reprezentacji w Mistrzostwach Europy Par, srebrny medal Tomasza Gapińskiego w rozgrywkach indywidualnych oraz złoty medal Piotra Pawlickiego w zawodach o Indywidualne Mistrzostwo Europy Juniorów do lat 19.

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Europy w sezonie 2011:

zawody	miejsca	
Indywidualne Mistrzostwa Europy Juniorów do lat 19	I miejsce	Piotr Pawlicki
Mistrzostwa Europy Par	I miejsce	Jarosław Hampel, Przemysław Pawlicki, Piotr Pawlicki
Indywidualne Mistrzostwa Europy	II miejsce	Tomasz Gapiński
Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów	I miejsce	Piotr Pawlicki

Główna Komisja Sportu Żużlowego

Zawody rangi Mistrzostw Świata i Europy organizowane w Polsce w 2011 roku:

Mistrzostwa Świata		
21.01.2011	RK Indywidualnych Mistrzostw Świata w wyścigach motocyklowych na lodzie (tor łyżwiarski Błonie w Sanoku)	Ruszkiewicz Sport Marketing
30.04.2011	IMŚ Grand Prix	Unia Leszno SSA
28.05.2011	Półfinał DMŚJ	RKS Kolejarz Rawicz
25.06.2011	Półfinał IMŚJ	TŻ Start Gniezno
6 - 9.07.2011	Złote Trofeum mini żużel - rundy kwalifikacyjne, półfinały, finał	MKMŻ Rybki Rybnik
14.07.2011	Drużynowy Puchar Świata Race-Off	Stal Gorzów Wielkopolski SA
16.07.2011	Drużynowy Puchar Świata Finał	Stal Gorzów Wielkopolski SA
27.08.2011	IMŚ Grand Prix	KS Toruń Unibax SA
08.10.2011	IMŚ Grand Prix	Stal Gorzów Wielkopolski SA
09.10.2011	Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów - Finał 4	TŻ Start Gniezno
Mistrzostwa Europy		
18.06.2011	Półfinał IMEJ	KSM Krosno
06.08.2011	Półfinał Indywidualnych Mistrzostw Europy na żużlu	KŻ Kolejarz Opole
17.09.2011	Finał Mistrzostw Europy Par na żużlu	KS Speedway Polonia Piła

Podsumowanie

W 2011 roku:

- kontynuowano budowę strategii marketingowej polskiego żużla,
- zawarto umowę o współpracy z profesjonalną kancelarią prawną, specjalizującą się w prawie sportowym,
- przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe dotyczące kibiców sportu żużlowego,
- przygotowano rozwiązania prawne i organizacyjne pomocne przy budowie wizerunku,
- przygotowano spójną strategię i komunikację marketingową,
- opracowano założenia pakietów biznesowych,
- określono cel działań marketingowych,
- kontynuowano współpracę ze sponsorem głównym reprezentacji Polski (firma Nice),
- pozyskano sponsora generalnego reprezentacji Polski (firma ENEA SA).

GŁÓWNA KOMISJA SPORTU KARTINGOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Sportu Kartingowego pracowała w następującym składzie:

Edward Surmacz	Przewodniczący
Mirosław Czub	Wiceprzewodniczący
Jerzy Szatlach	Sekretarz
<i>członkowie:</i>	
Krzysztof Harasimowicz	
Sebastian Kołakowski	
Artur Strychalski	
Jerzy Szcześniak	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład GKSK, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Mirosław Czub	Przewodniczący
Paweł Pęczak	Wiceprzewodniczący
Tomasz Kałwa	Sekretarz
<i>członkowie:</i>	
Sebastian Kołakowski	
Artur Strychalski	
Jacek Szatlach	

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Sezon 2011 był pod wieloma względami udanym sezonem dla sportu kartingowego. Zwiększyła się liczba zawodników, a osiągnęte przez nich coraz lepsze wyniki podczas zawodów w kraju oraz sukcesy na arenie międzynarodowej w zawodach najwyższej rangi najlepiej świadczą o wzrastającym poziomie sportowym młodych kierowców.

W Mistrzostwach Świata w kategorii KF1 na torze Suzuka w Japonii, Karol Basz wywalczył I miejsce, a w klasyfikacji generalnej zajął wysokie 5 miejsce.

W zawodach pod nazwą „Puchar Jesieni”, które odbyły się w Lonato we Włoszech startowała cała czołówka światowa w kategorii ROK i wzięło w nich udział 15 polskich zawodników. Spośród nich najlepsze miejsca zajęli:

- w kategorii Mini ROK	1 miejsce zajął Piotr Parys
- w kategorii Junior	2 miejsce zajął Karol Lubas
- w kategorii ROK	9 miejsce zajął Jakub Kierasiński
- w kategorii SUPER ROK	10 miejsce zajął Patryk Kempiański

W 21 edycji Włoskiego Pucharu Jesieni w kategorii KF2 zwyciężyła Małgorzata Rdest.

W Światowym Finale Pucharu Easykart w Castalietto we Włoszech, w którym startowało 241 zawodników, Polskę reprezentowało 10 zawodników. Najlepsze wyniki osiągnęli:

- w kategorii Easykart 60, w której startowało 94 zawodników - 19 miejsce zajął Mikołaj Cegielski,
- w kategorii Easykart 100, w której startowało 94 zawodników - najlepszy z Polaków Paweł Myszkier, zajął 10 miejsce.

W Światowym Finale Pucharu ROKA w Lonato we Włoszech, w którym startowało 288 zawodników z 33 państw, Polskę reprezentowało 20 zawodników. Najlepsze wyniki osiągnęli:

- w kategorii Mini Rok, w której startowało 69 zawodników - 8 miejsce zajął Marcel Grudziński,
- w kategorii Junior ROK, w której startowało 67 zawodników - 7 miejsce zajął Krzysztof Frankowski,
- w kategorii ROK 125, w której startowało 82 zawodników - 15 miejsce zajął Bartłomiej Mirecki
- w kategorii Super ROK, w której startowało 68 zawodników - 16 miejsce w finale B zajął Patryk Kempiański.

Podczas czwartego - zorganizowanego w Polsce - Europejskiego Finału Easykart, w Starym Kisielinie, najlepszymi polskimi zawodnikami w poszczególnych kategoriach okazali się:

w kategorii Easykart 60	4 miejsce Maciej Szyszko,
w kategorii Easykart 100	7 miejsce Paweł Myszkier,
w kategorii Easykart 125 Light	1 miejsce Jakub Głowacki,

Po raz trzeci w Polsce odbył się Europejski Finał ROK, w Gostyniu. W poszczególnych kategoriach zwyciężyli:

w kategorii MINI ROK	Filip Wójcik,
w kategorii JUNIOR ROK	Karol Lubas,
w kategorii ROK	Michał Danek,
w kategorii SUPER ROK	Patryk Kempiański,

W Grand Finale w Al Ain w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, gdzie startowało 264 zawodników z 60 państw, Polskę w klasie Rotax reprezentowali: Bartłomiej Mochnacki, Karol Dąbski i Patryk Szczepanik. Najlepszy z tej trójki zawodników Karol Dąbski zajął w finale 14 miejsce w kategorii Rotax Senior Max. Patryk Szczepanik swój udział zakończył na 12 miejscu w biegu repasażowym w kategorii DD2 Max, natomiast Bartłomiej Mochnacki w wyścigu repasażowym zajął 9 miejsce w kategorii Junior Max.

W wyścigach pokazowych w sezonie 2011 wystartowały też dzieci w wieku 4-8 lat na kartach Easykart 50 w ramach programu „Trening” oraz w pokazach Micro Max Rotax. Dzieci brały udział w pokazowych treningach podczas zawodów w kraju i za granicą i ta kategoria staje się coraz bardziej popularna wśród najmłodszych adeptów sportu kartingowego.

W 2011 zawody kartingowe w Polsce rozgrywane były na następujących torach: w Biłgoraju, Gostyniu, Lublinie, Miedzianej Górze, Radomiu, Suwałkach, Starym Kisielinie i Koszalinie. Rozpoczęto prace nad przebudową - modernizacją toru kartingowego w Bydgoszczy, który ma spełniać warunki do otrzymania międzynarodowej licencji CIK-FIA.

Międzynarodowe Kartingowe Mistrzostwa Polski odbywały się w Radomiu (3 serie) i Starym Kisielinie (3 serie). Tory te uzyskały licencję międzynarodową typu „C” CIK-FIA.

W Polsce organizowane były międzynarodowe zawody:

- Europejski Finał Pucharu Easykart,
- Europejski Finał Pucharu ROK.

Zawody Strefowe odbywały się w dwóch strefach tj. w Strefie Centralno - Wschodniej i Strefie Północno - Zachodniej. W Strefach tych wystartowało w 2011 roku 124 zawodników w różnych kategoriach.

W 2011 roku rozegrane zostały następujące zawody:

- Międzynarodowe Kartingowe Mistrzostwa Polski w kategoriach KF 3 i KF 2 (6 serii),
- Puchar Rotax Max Challenge Polska (12 serii),
- Puchar ROK (10 rund),
- Puchar Easykart (10 rund),
- Puchar PZM (10 rund),
- Puchar GKSK (10 rund),
- Puchar Ministra Edukacji Narodowej i Puchar Ministra Sportu i Turystyki.

W dniu 5 listopada 2011 roku, na torze kartingowym Kart Arena w Szymanowie pod Warszawą odbyły się zawody Moto Woman's Cup, czyli kobiety lubią motory, których współorganizatorem była ustępująca Główna Komisja Sportu Kartingowego, która opracowała regulamin i zażyczenia do tej imprezy oraz pomogła w jej przeprowadzeniu. W zawodach wystartowało 58 pań w kategoriach: amatorki - od 12 lat, profesjonalistki, dziennikarki i VIP. W kategorii profesjonalistek triumfowała Małgorzata Rdest - Mistrzyni Polski w kategorii KF 2, a drugie miejsce zajęła Idalia Czarnocka. W kategorii tej startowały też zawodniczki, które wcześniej startowały w zawodach kartingowych. Były to pierwsze tego typu zawody zorganizowane tylko dla pań. Zaproszeni goście mieli okazję wspomóc akcją charytatywną kierowaną dla dzieci z Domu Małego Dziecka.

W 2011 roku po raz pierwszy w historii kartingu na zawodach obecna była telewizja Orange Sport Info, która na żywo miała kilka wejść na antenę ogólnopolską. Telewizja ta była obecna na zawodach Rotaxa w Lublinie i na Europejskim Pucharze ROKA w Gostyniu.

Od czerwca 2011 roku wydawany jest miesięcznik „Polski Karting”, jedyne czasopismo poświęcone tylko kartingowi. W miesięczniku tym są wywiady z ludźmi środowiska, przedstawiane sylwetki zawodników, fotorelacje z zawodów i ich wyniki oraz opisy najważniejszych wydarzeń.

Miniony sezon kartingowy był trzecim, w którym Agencja Reklamowa PEMAPE i Firma Brigs & Statton współpracowała z Polskim Związkiem Motorowym przy sponsoringu i promocji sportu kartingowego. GKSK nie ustawała w wysiłkach powiększenia liczby sponsorów, bowiem obecnie czasach bez środków finansowych spoza federacji trudno sobie wyobrazić dalszy rozwój sportu kartingowego. Godne podkreślenia jest nawiązanie współpracy w ostatnich latach z gronem firm, które udostępniają naszym kartingowcom najnowocześniejszy sprzęt.

Utrzymano współpracę z firmą „MIOS systemy komputerowe” w zakresie obliczeń, chronometrażu i prowadzenia biura zawodów.

Kontynuowana była również współpraca z firmą Birel w zakresie klasy Easykart. W ramach tej współpracy oraz z firmą Tony Kart i promocji kategorii ROK, w naszym kraju wprowadzona została wzmocniona promocja najmłodszych kategorii, w tym Mini Rok i Junior Rok. Powstała nowa kategoria Super ROK dla zawodników, którzy ukończyli 25 lat.

Rozwinęła się kategoria Rotax wprowadzona przez Andrzeja Szczepanika, a w 2011 roku przejęta przez Piotra Parysa.

Wprowadzone zostały zmiany w następujących regulaminach:

- Ramowy Regulamin Sportu Kartingowego, w którym większość związana była z dostosowaniem jego zapisów do Międzynarodowego Kodeksu Sportowego FIA oraz Międzynarodowego Regulaminu Sportu Kartingowego CIK - FIA,
- aktualniony został Regulamin Zawodów Kartingowych.

Główna Komisja Sportu Kartingowego

Opracowane zostały następujące regulaminy:

- Regulamin Krajowy Pucharu Easykart,
- Regulamin Krajowy Pucharu ROK,
- Regulamin Krajowy Pucharu Rotax.

Przetłumaczony został na język polski Międzynarodowy Kodeks Sportowy FIA oraz Międzynarodowy Regulamin Sportu Kartingowego CIK - FIA.

Zaktualizowane zostały karty techniczne do kategorii Easykart, Rok, Rotax, Popularna i Młodzieżowa125,

Po czynionych od kilku lat staraniach o włączenie sportu kartingowego do rozgrywek w ramach Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży, Główna Komisja Sportu Kartingowego uzyskała pozytywną opinię Polskiej Federacji Sportu Młodzieżowego potwierdzającą, iż sport kartingowy spełnia wszystkie warunki, by być przyjętym do tego systemu. Wszystkie niezbędne dokumenty w tej sprawie oraz wyniki przesłane zostały do Polskiej Federacji Sportu Młodzieżowego. Zawody w ramach Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży odbędą się w 2012 roku w kategorii wiekowej Młodzik, ale należy kontynuować tę współpracę w celu włączenia w okresie późniejszym następujących kategorii wiekowych.

Zwieńczeniem sezonu 2011 było uroczyste ogólnopolskie zakończenie sezonu kartingowego, które odbyło się w dniu 17 grudnia 2011 roku w Poznaniu, podczas którego najlepsi zawodnicy otrzymali puchary, dyplomy oraz cenne nagrody rzeczowe.

Zbiorcze zestawienie zawodników startujących w poszczególnych kategoriach w sporcie kartingowym w 2011 roku:

lp.	kategoria	liczba zawodników		pokazy
		wystartowało	sklasyfikow.	
1.	KF2	12	12	
2.	KF3	12	12	
3.	Micro Max	13	13	
4.	Mini Max	16	14	
5.	Junior Max	13	13	
6.	Senior Max	30	28	
7.	DD2 Max	18	15	
8.	Easykart 60	20	19	
9.	Młodzik 60	20	14	
10.	Open	7	7	
11.	Mini ROK	39	34	
12.	Junior ROK	17	13	
13.	Senior ROK	22	18	
14.	Super ROK	13	13	
15.	Trening 50 + Pokazy Micro Max Rotax dzieci 4 - 7 lat			31 + 5
Razem		262	225	36

GŁÓWNA KOMISJA SPORTÓW POPULARNYCH I TURYSTYKI

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Sportu Sportów Popularnych i Turystyki pracowała w następującym składzie”

Stanisław Reterski	Przewodniczący
Ryszard Śliwiński	Wiceprzewodniczący
Benedykt Chądzyński	Sekretarz, rzecznik medialny
<i>członkowie odpowiedzialni za poszczególne konkurencje:</i>	
Alicja Halątka	nawigacja samochodowa
Sonia Osiecka-Babut	zmotoryzowani niepełnosprawni
Leszek Kałużny	turystyka motorowa
Wojciech Kluk	szkolenia organizatorów

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład GKSPiT, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Stanisław Reterski	Przewodniczący
Benedykt Chądzyński	Wiceprzewodniczący, rzecznik prasowy
<i>członkowie / przewodniczący podkomisji odpowiedzialni za poszczególne konkurencje:</i>	
Ryszard Śliwiński	nawigacja samochodowa
Mirosława Rynowiecka	zmotoryzowani niepełnosprawni
Leszek Kałużny	turystyka motorowa
Andrzej Piwoński	szkolenia organizatorów

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Do Krajowego Zjazdu Delegatów PZM w 2011 roku, członków GKSPiT wyłanianiano w trybie wyborów, podczas Narad Środowiskowych Aktywu Sportów Popularnych i Turystyki. Obecnie wyboru tego dokonuje Zarząd Główny PZM, na podstawie propozycji klubów i okręgów, po akceptacji przez Prezydium ZG PZM. Tryb ten pozwala na dobór działaczy - specjalistów, adekwatny do dziedzin funkcjonujących w GKSPiT PZM.

GKSPiT pracuje w sposób ciągły, nadzorując pracę podkomisji, realizację kalendarza imprez turystycznych oraz wykonując swoje bieżące zadania.

Dwa razy w roku przewodniczący GKSPiT zwołuje posiedzenie, podczas którego omawiane są i oceniane działania GKSPiT oraz wszystkich dziedzin. Na bieżąco zaś ściśle współdziałanie Komisji możliwe jest dzięki korzystaniu z nowoczesnych środków komunikacji (głównie Internetu), co znacznie zacieśnia kontakt i ułatwia porozumienie.

Organizację turystyki i nadzór nad nią w Okręgach PZM sprawują Okręgowe Komisje Sportów Popularnych i Turystyki, w składzie wyłanianym podczas narad okręgowych. Z założenia, obydwie te poziomy: GKSPiT oraz Komisje Okręgowe ściśle z sobą współpracują i koordynują swoje zadania i działania.

Bezpośrednią działalność turystyczną prowadzą automobilkłuby i kluby zrzeszone w Polskim Związku Motorowym, poprzez właściwe dla siebie struktury organizacyjne.

Ocena działalności w 2011 r. wraz ze skróconą statystyką

Nawigacja samochodowa

rok	liczba rund / liczba imprez ogólnopolskich	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2011	9 / 5	19	6	5

Nawigacyjne Samochodowe Mistrzostwa Polski w 2011 roku (9 rund) prowadzone były wg rocznego kalendarza imprez oraz regulaminów i zasad ustalonych w poprzedniej kadencji.

Kontynuowany był także cykl nawigacyjnych rajdów Pucharu Europy Centralnej (5 imprez), które odbywały się w Polsce, na Węgrzech w Słowacji, Rumunii i w Czechach.

Zmagania polskich zawodników w Pucharze Europy Centralnej w Nawigacji Samochodowej stanowią silną pozycję w rozwoju kontaktów międzynarodowych. Nasi zawodnicy zdobywają w Pucharze bardzo wysokie miejsca. W sezonie 2011 zajęli 7 miejsc w pierwszej dziesiątce, zdobywając tytuł I i II wicemistrza Pucharu oraz zdobywając tytuł Mistrza w klasyfikacji prób sprawności.

Zmotoryzowani Niepełnosprawni

Środowisko zmotoryzowanych kierowców niepełnosprawnych uprawia turystykę samochodową w 9 klubach. Niegdyś kierowcy niepełnosprawni uczestniczyli w imprezach motorowych we własnym gronie. Obecnie współuczestniczą w imprezach integracyjnych na równych prawach: kierowcy oraz piloci sprawni i niepełnosprawni.

Sprawdzają się także, wprowadzone w 2005 roku imprezy łączone, podczas których przeprowadza się klasyfikację nawigacyjną, turystyczną oraz osób niepełnosprawnych. Od 2012 roku, GKSPiT PZM zrównała zasady organizacji i klasyfikacji poszczególnych dziedzin, wprowadzając wspólny regulamin z uwzględnieniem specyficznych wymogów dla imprez z udziałem osób niepełnosprawnych.

Turystyczno-Nawigacyjne Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych

rok	liczba rund / liczba imprez ogólnopolskich	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2011	4 / 4	11	3	9

Turystyka Motorowa

Rok 2011 upłynął pod znakiem zmian, które ma przynieść nowa kadencja PZM. Realizacja kalendarza imprez przebiegała planowo, a na szczególne podkreślenie zasługuje rozwijający się stale Turystyczny Puchar Polski PZM (TPP).

Zmniejszenie wymogów organizacji imprez TPP w stosunku do NTMP, dopuszczenie stosowania w TPP regionalnych regulaminów zawodów, zachęciło wielu organizatorów, którzy dotychczas nie brali czynnego udziału w organizacji imprez turystycznych PZM, do przyłączenia się do współdziałania w ramach TPP.

Turystyczne Motorowe Mistrzostwa Polski w 2011 roku:

	liczba rund	liczba kierowców	liczba pilotów	liczba klubów	liczba okręgów
TMMP	8	31	30	11	5
TPP	12	157	157	21	8

Na uwagę zasługuje coroczny udział naszych motocyklistów w międzynarodowych rajdach FIM RALLY: 2005 r. - Tartu w Estonii, 2006r. - Berlin, 2007r. - Włochy, 2008r. - Grecja, 2009r. - Chorwacja, 2010r. - Belgia, a w 2011r. Tulln w Austrii. To zainteresowanie turystycznym złotem FIM zaowocowało powierzeniem PZM i Klubowi „Wyczoł” Gościeradz, organizacji 67. FIM RALLY w 2012 roku w Bydgoszczy.

Szkolenia organizatorów

Zagadnienia szkolenia organizatorów imprez turystycznych są jednym z ważniejszych zadań GKSPiT PZM oraz OKSPiT. Corocznie plan szkoleń centralnych umieszczany jest w kalendarzu GKSPiT PZM.

W 2011 roku wprowadzono uaktualniony Regulamin OSP (Organizatora Sportu Popularnego) oraz nowe wzory legitymacji Organizatora. Opracowano szczegółowy plan szkoleń Organizatorów Sportu Popularnego, zaktualizowano prezentację „Szkolenie OSP PZM” zgodnie ze zmianą Ustawy o Sporcie i zmianami w przepisach PZM. Wprowadzono także korzystne ubezpieczenie organizatorów imprez (w TU PZM), funkcjonujące także w 2012 roku.

Opracowano i wdrożono nowoczesny komputerowy program liczenia wyników na imprezach, z perspektywą (w 2012 r.), dodatkowego systemu liczenia wyników całorocznych.

Opracowano w roku 2011, a wydano w lutym 2012 r., pierwszy zeszyt szkoleniowy zawierający podstawowe zasady opisów tras turystycznych i nawigacyjnych. Zeszyt ten rozpoczął cykl trzech wydań materiałów instruktażowych dla Organizatorów Sportów Popularnych.

Działalność medialna

Newsletter Turystyki i BRD, wydawany raz w tygodniu od 2006 roku (aktualne wydanie nr 314), osiągnął w miarę stabilną listę odbiorców, utrzymującą się w ostatnim okresie na poziomie ok. 3000 osób. W chwili obecnej, newsletter jest akceptowanym i szeroko wykorzystywanym źródłem przekazu informacji między organizatorami imprez turystycznych i potencjalnymi ich uczestnikami. Stanowi on także podstawowe narzędzie łączności pomiędzy władzami PZM, a jego członkami. Dużą rolę w przekazywanych informacjach przykładamy do kształtowania prawidłowych zachowań motoryzacyjnych oraz wszelkich aspektów bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Informujemy o ogólnopolskich i lokalnych inicjatywach poprawiających bezpieczeństwo na drogach, a także propagujemy uczestnictwo w szkoleniach ratownictwa drogowego. Niebagatelną rolę w funkcjonowaniu newslettera odgrywa także przekazywanie relacji z imprez turystycznych (w formie zdjęć i filmów), stanowiących doskonałe źródło informacji o działalności PZM, a także praktycznego doskonalenia własnych imprez, przez ich organizatorów. Newsletter Turystyki i BRD jest profesjonalnym uzupełnieniem pozostałych działań Głównej Komisji Sportu Popularnego i Turystyki. Jest także wygodną platformą współpracy z innymi mediami i organizacjami turystycznymi, wydawnictwami i portalami internetowymi. Razem z wydawanym równolegle Newsletterem Sportu jest bardzo silnym i potrzebnym narzędziem przekazu informacji Polskiego Związku Motorowego. W celu dalszego udoskonalania komunikacji ze środowiskiem turystycznym, GKSPiT założyła swój profil na popularnym portalu społecznościowym facebook o nazwie Sporty Popularne i Turystyka.

4. Podsumowanie

Zmieniająca się rzeczywistość i obecna sytuacja Polski wymaga od Polskiego Związku Motorowego, jego jednostek statutowych i gospodarczych, większego niż dotychczas zaangażowania i nowych inicjatyw sprzyjających rozwojowi motoryzacji ale także decyzji i działań podnoszących rangę Związku jako najliczniejszej i najsilniejszej organizacji motorowej w kraju.

GKSPiT PZM, opierając się na doświadczeniu dojrzałych działaczy, podejmuje stałe działania w celu pozyskiwania do współpracy młodych, pełnych werwy członków PZM, mogących wspomóc działania Związku.

GKSPiT PZM, począwszy od 2013 roku, wprowadziła obowiązek posiadania licencji Organizatora Sportu Popularnego klasy ogólnopolskiej (P) przez osoby funkcyjne biorące udział w organizacji imprez rangi Mistrzostw Polski.

Oprócz działań ukierunkowanych na szkolenia, GKSPiT zamierza zająć się współpracą z przyszłym rzecznikiem zmotoryzowanych oraz współpracą z BTM PZM Travel i Klubem SOS w sferze stworzenia systemu informacji turystycznej, wszechstronnej oferty turystycznej oraz programu usług assistance, ubezpieczeń itp.

Planujemy także nowe formy współpracy z podobnymi do PZM organizacjami w krajach sąsiedzkich, oprócz już istniejących w ramach Pucharu Europy Centralnej, również współpracę z Niemcami, Ukrainą i Krajami Bałtyckimi.

GLÓWNA KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego pracowała w następującym składzie:

Robert Werle	Przewodniczący
Wojciech Morawski	Wiceprzewodniczący
Piotr Monkiewicz	Sekretarz

członkowie:

Krzysztof Dolder
Roman Filecki
Eugeniusz Karczewski
Zbigniew Kogut
Elżbieta Trzesa

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład GKBRD, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Robert Werle	Przewodniczący,
Wojciech Morawski	Wiceprzewodniczący

członkowie:

Roman Filecki
Armand Konieczny
Piotr Monkiewicz
Sylwester Ropielewski

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

W okresie sprawozdawczym, Główna Komisja BRD odbyła dwa posiedzenia, w tym jedno wyjazdowe w Poznaniu z udziałem przewodniczących Okręgowych Komisji BRD.

Zgodnie z kalendarzem imprez centralnych GK BRD na rok 2011, przy współudziale władz samorządowo-administracyjnych danego regionu, Policji, Krajowego Stowarzyszenia Dyrektorów WORD, Krajowej Rady BRD, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zorganizowano finały trzech ogólnopolskich turniejów dla dzieci i młodzieży:

- 1) Finał XXXIV Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym odbył się w dniach 2-4 czerwca 2011 r. w Ławie, organizatorem był Zarząd Okręgowy PZM w Olsztynie oraz Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Olsztynie,
- 2) Finał XV Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego odbył się w dniach 10-12 czerwca 2011 r. w Myślenicach, organizatorem był Zarząd Okręgowy w Krakowie oraz Zespół Szkół Techniczno-Ekonomicznych w Myślenicach,
- 3) Finał IV Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych odbył się w dniach 16-18 czerwca 2011 r. w Policach, organizatorem był Zarząd Okręgowy w Szczecinie oraz Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Policach i władze powiatowe Polic.

Wszystkie finały otrzymały dofinansowanie z budżetu Głównej Komisji BRD.

W dniu 11 maja 2011 r., w Sejmie RP odbyła się konferencja inauguracyjna Dekadę Działań ONZ na rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2011-2020, podczas której wsparcie dla Dekady zaprezentował Polski Związek Motorowy poprzez organizację profesjonalnego stoiska, na którym wyświetlane były filmy o tematyce brd, możliwy był kontakt z ratownikami drogowymi PZM, rozdawano apteczki pierwszej pomocy oraz odblaski. Zaprezentowana została działalność Polskiego Związku Motorowego na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W dniu 1 czerwca 2011, z inicjatywy m.in. PZM, zostało podpisane Porozumienie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Infrastruktury, Komendanta Głównego Policji i Polskiego Związku Motorowego w sprawie współpracy w zakresie przeprowadzania turniejów bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zgodnie z treścią porozumienia, Polski Związek Motorowy będzie wspierać działania organizacyjne i finansowe na rzecz Turniejów przez powołanie i organizację prac Krajowego Komitetu Organizacyjnego i Wojewódzkich Komitetów Organizacyjnych poszczególnych etapów trzech Turniejów, działając w imieniu pozostałych współorganizatorów.

W związku z odwołaniem organizacji XIV Mistrzostw Polski Ratowników Drogowych, Główna Komisja BRD przeznaczyła pieniądze ze swojego budżetu na zakup 16 sztuk wysokiej jakości fantomów do nauki resuscytacji krążeniowo-oddechowej, które zostały przekazane do Zarządów Okręgowych.

Główna Komisja BRD dofinansowała w roku 2011 organizację wybranych wydarzeń z Kalendarza Imprez Pozostałych GK BRD. Były to m.in.:

- 1) Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży "Bezpieczna Droga do Szkoły" - impreza ogólnopolska, organizowana przez Automobilklub Łódzki,
- 2) III Ogólnopolski Samochodowy Rajd Seniora, którego organizatorem był Automobilklub Wielkopolski,
- 3) VIII Ogólnopolski Samochodowy Rajd Pań na Lubelszczyźnie - zorganizowany przez Zarząd Okręgowy w Lublinie oraz Automobilklub Chełmski,
- 4) IX Ogólnopolskie Warsztaty dla Instruktorów Ratownictwa Drogowego PZM - organizowane przez Zarząd Okręgowy w Lublinie w dniach 18-19 listopada 2011 r.

W związku z przyznaniem Polskiemu Związkowi Motorowemu przez FIA Region I organizacji XXVII Europejskiego Konkursu Edukacji Drogowej ETEC, przedstawiciele Głównej Komisji BRD uczestniczyli w XXVI Europejskim Konkursie Edukacji Drogowej ETEC (European Traffic Education Contest) w Paryżu w dniach 16-19 września 2011, w roli obserwatorów imprezy. XXVII Europejski Konkurs Edukacji Drogowej odbędzie się w Bochni w dniach 21-24 września 2012, organizatorem imprezy został Zarząd Okręgowy PZM w Krakowie wspólnie z Krakowskim Klubem Cyklistów i Motocyklistów SMOK.

W dniu 1 października 2011 r. odbyła się zorganizowana przez Polski Związek Motorowy na Placu Bankowym w Warszawie impreza z cyklu eSafety Challenge - światowej kampanii na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, prowadzonej pod patronatem Komisji Europejskiej oraz Międzynarodowej Federacji Samochodowej (FIA). przy wsparciu Dekady Działań ONZ na rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2011-2020, mającej na celu promowanie najnowszych technologii bezpieczeństwa w samochodach. Zalety elektronicznych systemów poprawiających bezpieczeństwo współczesnych pojazdów i pomagających kierowcy w awaryjnych sytuacjach na drodze zaprezentowali czołowi polscy rajdowcy i motocykliści. Pokazy takie odbyły już w wielu w miastach europejskich, m.in. w Rzymie i Wiedniu. Warszawska odsłona kampanii odbyła się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Stołecznego.

W trakcie spotkania Głównej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w dniu 26 listopada 2011 r. z OK BRD, przyjęty został następujący program działania Głównej Komisji w bieżącej kadencji, ze szczególnym uwzględnieniem Uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów PZM w części dotyczącej BRD:

- 1) realizacja Uchwały Krajowego Zjazdu PZM z dnia 25.06.2011r., w tym następujących wniosków:
  - a) budowanie szerokiego frontu współpracy (w tym Kuratorium Oświaty, Policja, WORD-y) w zakresie propagowania bezpieczeństwa ruchu drogowego wśród dzieci i młodzieży,
  - b) propagowanie wśród członków PZM umiejętności udzielania pierwszej pomocy; dotyczy to szczególnie organizatorów imprez i zawodników,
  - c) dążenie do wprowadzenia obowiązku wyposażenia pojazdów mechanicznych w apteczkę pierwszej pomocy,
  - d) realizacja programu uczestnictwa PZM w „Dekadzie działań na rzecz BRD 2011-2020”,
  - e) zabieganie o warunki bezpiecznego udziału rowerzystów w ruchu drogowym poprzez wspieranie inicjatyw budowania m. in.: miasteczek ruchu drogowego i ciągów komunikacyjnych dla rowerzystów,
  - f) kontynuacja działań na rzecz rozwoju społecznego ruchu Ratownictwa Drogowego PZM; dążenie do uzyskania uprawnień przez instruktorów RD PZM do prowadzenia szkoleń z zakresu pomocy przedmedycznej na kursach prawa jazdy,
  - g) organizowanie imprez brd przy okazji wydarzeń sportowych, w tym organizacja sprawdzianów do zdobycia karty rowerowej i motorowerowej,
  - h) powołanie zespołu do spraw zmian w Ustawie prawo o ruchu drogowym; sferą działania zespołu byłoby zgłaszanie, opiniowanie propozycji zmian w Ustawie prawo o ruchu drogowym; działanie takiego zespołu i późniejszy lobbing ZG PZM, wzmocniłoby wizerunek Związku w sferze BRD i ugruntowało jego pozycję w krajowej motoryzacji,
- 2) powołanie grupy ekspertów zewnętrznych przy Głównej Komisji BRD PZM,
- 3) kontynuowanie organizacji Turniejów: BRD, Motoryzacyjnego, dla Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych; jednocześnie zebrani postulowali ich uatrakcyjnienie i powrót Ministerstwa Edukacji Narodowej jako współorganizatora turniejów oraz rozszerzenie działań na edukację dzieci przedszkolnych,
- 4) podejmowanie działań na rzecz pomocy seniorom w zakresie ich uczestnictwa w ruchu drogowym,
- 5) zintensyfikowanie działań na rzecz promocji działalności PZM w zakresie brd w radiu, telewizji i internecie, ze szczególnym uwzględnieniem newsletterów PZM,
- 6) Zespół ds. Ratownictwa Drogowego przeanalizuje plan działań na obecną kadencję; w swojej działalności położy szczególny nacisk na pozyskiwanie nowych ratowników.

Na zaproszenie Krajowej Rady BRD w dniu 11 stycznia 2012r., w siedzibie Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, odbyło się posiedzenie Krajowego Komitetu Organizacyjnego Turniejów, na którym zostały zaakceptowane terminy finałów ogólnopolskich turniejów brd i motoryzacyjnego oraz podjęte zostały ustalenia dotyczące organizacji przyszłorocznych finałów w części dotyczących zmian regulaminowych.

Główna Komisja BRD podejmuje i kontynuuje działania w ramach ONZ-owskiej Dekady Działania na rzecz BRD 2011-2020 oraz uczestniczy w innych programach mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym w Polsce.

GLÓWNA KOMISJA POJAZDÓW ZABYTKOWYCH

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych pracowała w następującym składzie:

Michał Szumski	Przewodniczący
Marek Furmanowski	Wiceprzewodniczący
Bartosz Balicki	Sekretarz
<i>członkowie</i>	
Jakub Zawadzki	
Dariusz Filimowicz	
Robert Piętka	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład GKPZ, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Bartosz Balicki	Przewodniczący
Jakub Zawadzki	Wiceprzewodniczący
Robert Piętka	Sekretarz
<i>członkowie</i>	
Tadeusz Durczyński	
Marek Furmanowski	

Uchwałą Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

W okresie sprawozdawczym GKPZ zajmowała się głównie koordynacją imprez pojazdów zabytkowych organizowanych pod auspicjami PZM.

Jak co roku, Obserwatorzy GKPZ oceniali Rundy Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych (MPPZ) i ich zgodność z wytycznymi Komisji i regulaminem. Po zakończeniu sezonu nadawane były tytuły mistrzowskie dla zawodników, pilotów oraz klubów biorących udział w MPPZ. W 2011 roku, w trzech kategoriach: pre 1945, post 1945, i post 1965 łącznie sklasyfikowano 152 zawodników z 17 klubów zrzeszonych w PZM. W sezonie 2011 zorganizowano 10 rund Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych w tym 2 wyłącznie motocyklowe.

Członkowie GKPZ wspierali również organizację imprez regionalnych o charakterze zlotów. Po raz kolejny odbyły się one m.in. w Warszawie, Bielsku-Białej, Poznaniu. Imprezy tego typu cieszą się rosnącą popularnością wśród posiadaczy i entuzjastów pojazdów zabytkowych. Do ich organizacji włączają się osoby i kluby dotychczas nie zrzeszone w PZM, co szczególnie cieszy, gdyż jest jednym z założeń długoterminowej strategii GKPZ.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje zorganizowana po raz kolejny przez Automobilklub Wielkopolski, przy szczególnym zaangażowaniu kol. Marka Furmanowskiego, Wystawa Pojazdów Zabytkowych na Targach w Poznaniu. Na wystawie zaprezentowano ponad 150 samochodów, kilkadziesiąt motocykli i blisko trzydzieści rowerów.

W minionym roku GKPZ poświęcała wiele uwagi rozwojowi relacji międzynarodowych. Odbyły się 2 imprezy zgłoszone do Kalendarza FIVA (w Bielsku-Białej i Krakowie), które ponownie spotkały się z dużym zainteresowaniem osób spoza naszego kraju. W ww. imprezach udział wzięły ekipy z Czech, Słowacji, Niemiec, Austrii i Włoch.

W roku 2012 do kalendarza FIVA zgłoszono 4 imprezy z Polski:

1. Rajd Beskidzki (Automobilklub Beskidzki),
2. Rajd Poznański (Automobilklub Wielkopolski),
3. Rajd Krakowski (Automobilklub Krakowski),
4. Rajd Polski Historyczny (Automobilklub Krakowski).

W związku z rosnącym zainteresowaniem udziału polskich ekip w imprezach zagranicznych, w mijającym roku GKPZ wystawiła kolejne karty ID FIVA, stanowiące „paszport” samochodu zabytkowego. Na koniec 2011 roku było ich łącznie 39.

Jak co roku, delegaci wytypowani przez GKPZ: kol. Marek Gacek i kol. Bartosz Balicki wzięli udział w Walnym Zgromadzeniu delegatów FIVA, które w tym roku odbyło się w Stanach Zjednoczonych w Waszyngtonie. Podczas Walnego Zgromadzenia oraz spotkań komisji, omawiano najważniejsze kwestie dotyczące środowiska pasjonatów pojazdów zabytkowych na całym świecie. Tematami wiodącymi były kwestie związane z legislacją, rajdami i sprawami technicznymi. W najbliższym czasie, najważniejsze dla środowiska będą sprawy legislacyjne. W każdym kraju należącym do FIVA zauważa się coraz więcej aktów prawnych niekorzystnych dla posiadaczy pojazdów zabytkowych. Zgodnie z hasłem FIVA „wczorajsze pojazdy na jutrzejszych drogach” nadrzędnym celem jest utrzymanie pojazdów zabytkowych jako pełnoprawnych uczestników ruchu drogowego.

Podczas narady środowiskowej w dniu 2 grudnia 2011 r., omówione zostały postulaty zgłaszane przez reprezentantów klubów zrzeszonych w PZM. Te najbardziej istotne, w szczególności dotyczą niekorzystnej interpretacji przepisów celnych i podatkowych przez administrację państwową, co w sposób istotny zagraża importowi pojazdów zabytkowych do naszego kraju. Rozwiązanie problemów w tej dziedzinie będzie stanowić najpoważniejsze wyzwanie dla GKPZ w nowej kadencji.

Na inauguracyjnym zebraniu nowej GKPZ w dniu 2 grudnia 2011 komisja określiła obszary swojej aktywności i są to:

- 1) rajdy MPPZ i zloty,
- 2) legislacja,
- 3) marketing i promocja.

Ponadto zdecydowano o powołaniu grupy roboczej, w skład której weszli przedstawiciele wszystkich aktywnych w środowisku klubów nie mających swoich przedstawicieli w Głównej Komisji, osoba odpowiedzialna za PR, legislację oraz reprezentant środowiska motocyklowego. Zdecydowano również o powołaniu do życia ogólnopolskiej Komisji Technicznej.

W ramach prac związanych z marketingiem i promocją zostało uruchomione archiwum w galerii zdjęć na stronie www.pzm.pl. Archiwum cieszy się dużym zainteresowaniem środowiska, obecnie najstarsze zdjęcia z rajdów pojazdów zabytkowych PZM pochodzą z roku 1977, archiwum stale się powiększa.

W celu poprawy komunikacji ze środowiskiem, GKPZ założyła swój profil na popularnym portalu społecznościowym facebook o nazwie Pojazdy Zabytkowe PZM. W bardzo krótkim okresie funkcjonowania profilu pozyskaliśmy ponad 100 fanów, których wciąż przybywa.

KOMISJA ds. CARAVANINGU I CAMPINGU

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Komisja ds. Caravaningu i Campingu pracowała w następującym składzie:

Dariusz Jajko	Przewodniczący
Kazimierz Grzesikiewicz	Wiceprzewodniczący
Piotr Pelka	Sekretarz
<i>członkowie</i>	
Czesław Jamróż	
Wojciech Zawada	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład KCC, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Dariusz Jajko	Przewodniczący
Piotr Pelka	Wiceprzewodniczący
Paweł Barszcz	Sekretarz
<i>członkowie</i>	
Wojciech Zawada	
Janusz Reliszko	

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

W omawianym okresie Komisja odbyła 4 protokołowane posiedzenia, na których podjęto 13 uchwał.

Tematyka posiedzeń Komisji obejmowała zagadnienia związane z działalnością turystyki caravaningowej w PZM w automobilkлубach i klubach sfederowanych w PZM.

Na wniosek KCC, przez okres dwóch lat próbowano doprowadzić do zmiany przepisów związanych z obowiązkiem zabudowywania tablic wyróżniających na tylnych ściankach przyczep campingowych. W kwietniu 2011 roku, ku radości wielu turystów caravaningowych, ale i działaczy Komisji okazało się, że petycje zostały uwzględnione i ustawodawca zmienił przepisy na korzyść środowiska caravaningowego.

Działalność Komisji obejmuje również stale rozwijającą się współpracę z międzynarodowymi organizacjami, czego wynikiem jest zorganizowanie w 2009 roku międzynarodowego zlotu caravaningowego w ramach przynależności do organizacji Dahlie Rallye, przyjęcie przez FICC propozycji zorganizowania 63 FICC Youth Rally w 2013 roku w Poznaniu oraz przyznania organizacji międzynarodowego zlotu caravaningowego z cyklu Dahlie Rallye, który planowany jest w 2013 roku w Krakowie.

W roku 2011 zostały zorganizowane wszystkie planowane imprezy centralne w ramach działalności KCC:

Mistrzostwa Polski w Jeździe Samochodem z Przyczepą PZM

rok	liczba rund	liczba zawodników	liczba klubów	liczba okręgów
2011	3	15	4	4

Ogólnopolski Konkurs Carawaningowy PZM

rok	liczba eliminacji	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2011	3	103	15	6

Młodzieżowy Konkurs Carawaningowy PZM

W konkursie sklasyfikowano 34 zawodniczek i zawodników reprezentujących automobilkluby i kluby zrzeszone w PZM. Warto zaznaczyć, iż konkurs został wprowadzony w 2010 roku.

Konkurs Aktywności Turystycznej PZM

Powstały w 2010 roku konkurs został pozytywnie przyjęty w środowisku carawaningowym, czego dowodem jest sklasyfikowana liczba drużyn. W rok 2010 było to 10 drużyn, natomiast w 2011 roku sklasyfikowano już 21 drużyn.

Narady Środowiskowe połączone z ogólnopolskim podsumowaniem oraz zakończeniem sezonu KCC PZM.

Od roku 2008, Komisja konsekwentnie organizuje ogólnopolskie podsumowania sezonu połączone ze spotkaniami aktywu działaczy turystyki carawaningowej w PZM. Zainteresowanie tego typu spotkaniami a tym bardziej podsumowaniem świadczy o potrzebie kontynuowania tego typu imprez. Stale rosnąca frekwencja zadowala.

2008	2009	2010	2011
77	106	108	127

Ogólnopolskie imprezy carawaningowe.

Liczba organizowanych imprez waha się w granicach od 12 do 18 szt. Rok 2011 zamykamy liczbą 14 ogólnopolskich imprez carawaningowych organizowanych przez członków rzeczywistych PZM.

Współpraca z PZM Travel

Zauważając zapotrzebowanie w środowisku turystyki carawaningowej na imprezy typowo turystyczne carawaningowe, PZM-Travel Sp. z o.o., na zlecenie KCC, zorganizowało lub współorganizowało szereg ciekawych imprez. Wyjazdy do Dani, Włoch, Chorwacji, Czech, Węgier cieszyły się zadowalającą frekwencją.

Współpraca Komisji z biurem podróży PZM Travel pozwala na uczestnictwo załóg PZM w wielu imprezach organizowanych przez międzynarodowe federacje:

59. F.I.C.C. Youth Rallye	FINLANDIA
50. Europa Rallye	NIEMCY
77. F.I.C.C. Rallye	CZECHY
12. Adria Rallye	CHORWACJA
15. Dahlie Rallye	WĘGRY

Dzięki PZM Travel, turyści caravaningowi mają możliwość nabywania karnetów campingowych CCI, które w 2011 roku zostały sprzedane w liczbie 752 szt.

Szkolenia

Ogólnopolskie szkolenia organizatorów sportu popularnego to stała pozycja w kalendarzu imprez Komisji. Tradycyjnie, w terminie wiosennym Komisja organizuje szkolenie, w którym uczestniczy średnio ok. 40 osób - działaczy, organizatorów imprez caravaningowych. Dzięki szkoleniu, z roku na rok przybywa organizatorów sportu popularnego z wiadomościami pozwalającymi prawidłowo przygotować imprezy turystyki caravaningowej. W roku 2011 szkolenie odbywało się w Tarnowskich Górach.

Konferencje, sympozja, kongresy, w których brali udział przedstawiciele komisji.

PZM, jako członek światowej federacji campingu i caravaningu (FICC) regularnie uczestniczy w corocznych kongresach organizowanych w czasie trwania światowych zlotów caravaningowych. W 2011 roku, delegaci PZM brali udział w spotkaniu Zarządu FICC, które odbywało się w Pradze. Wiceprezes Stanisław Reterski, jako przedstawiciel PZM regularnie uczestniczy w posiedzeniach Prezydium Dahlie Rallye, dbając o dobrą współpracę klubów reprezentujących państwa Czwórki Wyszechradzkiej.

Współpraca z mediami.

Dzięki stałej współpracy z wydawnictwem branżowym pt. „Polski Caravaning”, regularnie nagłośniane są problemy dotyczące środowiska caravaningowego. Regionalne wydawnictwa oraz telewizje często wizytują tereny zlotowe przygotowując interesujące reportaże z organizowanych imprez.

Podsumowanie.

Podsumowując nie tylko pracę członków Komisji, ale cały 2011 rok można stwierdzić, iż pomimo wielu czynników niesprzyjających, sezon turystyki caravaningowej należy zaliczyć do zadowolających.

Frekwencja i zaangażowanie uczestników zlotów, wysoka jakość organizowanych imprez, zainteresowanie turystyką caravaningową osób nie zrzeszonych w PZM, pozwala optymistycznie patrzeć w przyszłość tej dziedziny.

ZESPÓŁ TORÓW I TRAS

W 2011 r. Zespół Torów i Tras (do 17.09.2011 r. Komisja Torów i Tras) pracował w następującym składzie:

Andrzej Marcinkiewicz	Przewodniczący
Marian Ciężkowski	Sekretarz
<i>członkowie</i>	
Janusz Marnik	
Ryszard Kopczyk	
Mieczysław Kałuża	
Jacek Piłowski	

Uchwałą Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Działalność Zespołu Torów i Tras koncentrowała się na zagadnieniach dotyczących:

- torów wyścigów samochodowych,
- tras okazjonalnych wyścigów górskich,
- torów wyścigów motocyklowych,
- torów motocrossowych, supermoto,
- torów kartingowych.

Przedmiotem działalności było:

- bieżąca weryfikacja stanu technicznego torów i tras oraz warunków bezpieczeństwa,
- weryfikacja dokumentacji homologacyjnej torów i tras,
- inspekcje kontrolne torów i tras przed wydaniem licencji krajowej
- uczestniczenie w pracach przygotowawczych związanych z wydawaniem licencji krajowej torów i tras,
- opracowanie i uaktualnianie wytycznych i wymagań technicznych torów i tras,
- weryfikowanie i konsultowanie projektów inwestycyjnych - remontowych, dotyczących torów i tras oraz wszelkich zamierzeń powodujących zmiany w stosunku do obowiązującej dokumentacji homologacyjnej.

Działania w zakresie weryfikacji torów i tras, ich infrastruktury, polegały głównie na ustalaniu aktualnego stanu technicznego nawierzchni, obrzeży i poboczy, pierwszej i drugiej linii zabezpieczenia, stanu infrastruktury. Weryfikacji podlegały tory i trasy, na których odbywały się zawody objęte centralnym kalendarzem sportów motorowych (samochody, motocykle, karting). Wprowadzenie jednoznacznych przepisów pozwoliło na systematyczne działania w celu kompletnego udokumentowania stanu technicznego obiektów sportów motorowych.

Zespół Torów i Tras

W 2011 roku przeprowadzono następujące homologacje i inspekcje:

SPORT SAMOCHODOWY

- 1 homologacja
- 7 inspekcji

nazwa toru / trasy	konkurencja	okres obowiązywania licencji	numer Licencji PZM
Trasa 'KORCZYNA'	wyścigi górskie	01.01.2010 – 31.12.2012	31/GSMP/2009
Trasa 'ZAŁUŻ - TYRAWA WOŁOSKA'	wyścigi górski	01.01.2010 – 31.12.2012	5/GSMP/2009
Trasa 'LIMANOWA - PRZEŁĘCZ POD OSTRĄ'	wyścigi górskie	01.01.2010 – 31.12.2012	61/GSMP/2009
Trasa 'SOPOT'	wyścigi górskie	23.06.2009 – 31.12.2011	6/GSMP/2009
Trasa 'CISNA'	wyścigi górskie	13.05.2009 – 31.12.2011	60/GSMP/2009
Tor 'KAMIEŃ ŚLĄSKI'	wyścigi równoległe	04.05.2009 – 31.12.2011	55/S-WR/2009
Tor 'POZNAŃ'	Wyścigi samochodowe	25.05.2010 – 03.08.2012	1/WSMP/2007
Tor 'SŁOMCZYN'	Rallycross	17.02.2011 – 31.12.2014	11/MPRC/2010

SPORT MOTOCYKLOWY

- 17 homologacji
- 28 inspekcji

nazwa toru / trasy	konkurencja	okres obowiązywania licencji	numer Licencji PZM
Tor 'SOCHACZEW' w Sochaczewie	motocross	01.01.2010 – 31.12.2011	4/MC/2009 'B'
Tor 'MIROCIN' w Mirocinie	motocross	29.09.2009 – 31.12.2011	103/MC/2009 'B'
Tor 'ZAMOŚĆ' w Zamościu	motocross	16.09.2009 – 31.12.2011	96/MC/2009 'B'
Tor 'CICHA GÓRA' k.Nowego Tomysła	motocross	09.06.2009 – 31.12.2011	95/MC/2009 'B'
Tor 'STRYKÓW' w Strykowie	motocross	28.05.2009 – 31.12.2011	21/MC/2009 'B'
Tor 'KACZE DOŁY' Wschowa	motocross	28.04.2009 – 31.12.2011	17/MC/2009 'B'
Tor 'NOWOGARD' w Nowogardzie	motocross	05.01.2009 – 31.12.2011	20/MC/2009 'A'
Tor 'MAGIERA' w Opatówku	motocross	11.05.2011 – 31.12.2013	M/62/2011 'B'
Tor 'FOLCZEWO' k.Bartoszyce	motocross	2011/2012/2013	81/2011 'A'
Tor 'OBORNIKI WLKP'	motocross	2011 - 2013	63/MC/2011 'A'
Tor 'GÓRKÓW' w Głownie	motocross	08.06.2009 – 31.12.2011	50/MC/2009 'A'
Tor 'MEŁGIEWKA' w Lublinie	motocross	12.11.2009 – 31.12.2011	201/MC/2009 'B'
Tor 'KAMIENNA - CZŁUCHÓW' w Człuchowie	motocross	2011	70/2011
Tor 'GDAŃSK' w Gdańsku	motocross	2011/2012	8/2011 'A'
Tor 'OLSZTYN' w Olsztynie	motocross	2011/2012/2013	7/2011 'A'
Tor 'GŁOGÓW' w Głogowie	motocross	08.06.2009 – 31.12.2011	50/MC/2011 'A'
Tor 'LIDZBARK WARMIŃSKI'	motocross	2011/2012/2013	2/2011 'A'
Tor 'RAPTOR' Rzeszów	motocross	29.04.2010 – 31.12.2012	66/MC/2010 'A'
Tor 'SOBIESZYCE' Gdańsk	motocross	07.05.2010 – 1.12.2012	112/MC/2010 'A'
Tor 'ORNETA' w Ornecie	motocross	11.05.2010 – 31.12.2012	111/MC/2010 'A'
Tor 'RESZEL' w Reszelu	motocross	26.05.2010 – 31.12.2012	114/MC/2010 'A'
Tor 'CROSSWAY' w Dobrej	motocross	23.06.2010 – 31.12.2012	115/MC/2010 'B'

Zespół Torów i Tras

nazwa toru / trasy	konkurencja	okres obowiązywania licencji	numer Licencji PZM
Tor ' PRZY ZELAZNYM MOSCIE'	motocross	01.09.2010 – 31.12.2012	65/MC/2010 'A'
Tor 'GIŻYCKO' w Giżycku	motocross	03.08.2010 – 31.12.2012	116/MC/2010 'B'
Tor 'LIPNO' w Lipnie	motocross	03.08.2010 – 31.12.2012	10/MC/2010 'A'
Tor w Stanisławce k. Wąwolnicy	motocross	29.09.2010 – 31.12.2012	117/MC/2010 'B'
Tor 'MAJDANEK' w Lublinie	motocross	04.11.2010 – 31-12.2012	118/MC/2010 'A'
Tor PODZAMCZE w Bychawie	motocross	2011	119/2011 'B'
Tor Kępa Bogumiłowicka	motocross	2011,2012,2013	120/2011 'B'
Tor KONIKOWO	motocross	2011,2012,2013	121/2011 'B'
Tor 'ELIZÓWKA' Niemce k.Lublina	motocross	2011,2012,2013	91/2011 'A'
Tor PLEBANKA k.Więcborka	motocross	2011	39/2011 A
Tor PRZYKIEC k. Osielca	motocross	2011,2012,2013	122/2011 'B'
Tor 'WALRAV RACE CENTER' Stary Kisielin	Super Moto	10.08.2009 – 31.12.2011	2/SM/2009
Tor 'BEMOWO' okolicznościowy Warszawa	Super Moto	24.05.2009 – 24.05.2011	4/SM/2009
Tor 'GOSTYŃ' w Gostyniu Wkpl	Super Moto	2011	1/2011 MC
Tor ' SUWAŁKI' w Suwałkach	Super Moto	29-31.07.2011	42/2011
Tor 'POZNAŃ' w Poznaniu	Super Moto	2011	40/2011
Tor 'RADOM' w Radomiu	Super Moto	01.01.2009 – 31.12.2009	41/SM/Q/2009
Tor 'BYDGOSZCZ' w Bydgoszczy	skutery	05.05.2009 – 31.11.2011	3/SK/2009
Tor 'MOTO PARK KOSZALIN' w Koszalinie	skutery	16.07.2009 – 31.12.2011	5/SK/2009
Tor "WALRAV RACE CENTER' Stary Kisielin	skutery	22.04.2009 – 31.12.2011	2/SK/2009
Tor 'POZNAŃ' w Poznaniu	wyścigi motocyklowe	2011/2012/2013	15/WM/2011

SPORT KARTINGOWY

- 2 homologacje
- 6 inspekcji

nazwa toru / trasy	konkurencja	okres obowiązywania licencji	numer Licencji PZM
Tor 'POZNAŃ'	karting	02.07.2009 – 31.12.2011	1/K/2009
Tor 'KIELCE' Miedziana Góra	karting	02.07.2009 – 31.12.2011	5/K/2009
Tor 'WALRAV RACE CENTER' Stary Kisielin' / Zielona Góra	karting	05.05.2009 – 31.12.2011 11.06.2010 – 10.06.2013	6/K/2009 CIK-FIA 902/C
Tor 'BYDGOSZCZ' okazjonalny	karting	10.04.2009 – 31.12.2011	12/K/2009
Tor 'SUWAŁKI'	kartring	28.06.20 11– 31.12.2011	10/K/2011
Tor 'GOSTYŃ'	karting	10.04.2009 – 31.12.2011	3/K/2009
Tor 'RADOM'	karting	05.05 – 31.12.2011 27.05.2011 – 26.05.2014	2/2011 'C' CIK-FIA 923/C
Tor ' LUBLIN'	karting	06.05.2010 – 31.12.2012	14/K/2010

Łącznie w 2011 roku przeprowadzono:

- homologacji 20
- inspekcji 41

Każda z przeprowadzonych homologacji i inspekcji została udokumentowana stosownym raportem zawierającym wniosek końcowy, który stanowił podstawę do wydania lub odmowy wydania licencji odpowiedniego typu. Niezależnie od końcowego wniosku, raport zawierał szczegółowy wykaz zaleceń oraz niezbędnych do wykonania robót przed terminem przeprowadzenia zawodów. Liczba wydanych zaleceń w poszczególnych raportach wynosiła od kilku do kilkunastu, a w niektórych przypadkach nawet kilkadziesiąt. Zalecenia dotyczyły głównie stanu technicznego i poprawnej geometrii pierwszej i drugiej linii zabezpieczeń, stanu równości nawierzchni, służb ratownictwa sportowego itp.

Prowadzono weryfikowanie i konsultowanie projektów inwestycyjnych dotyczących torów i tras oraz wszelkich zamierzeń zmian w stosunku do obowiązującej dokumentacji, głównie w procesie technologicznym organizacji zawodów oraz elementów bezpieczeństwa biernego i czynnego, jak też weryfikację, konsultowanie projektów lub projektowanie technologii zawodów.

Opracowano również nowe wzory licencji torów i tras dla poszczególnych dyscyplin według wzoru FIA, FIM, UEM, CIK-FIA.

W dniu 28 stycznia 2012 r., Zarząd Główny ustalił następujący skład Zespołu Torów i Tras na okres kadencji 2011 - 2015:

Marian Zupa	Przewodniczący
Marek Hejnar	Wiceprzewodniczący
<i>członkowie</i>	
Janusz Marnik	
Bogdan Zuber	

ZESPÓŁ ds. RZECZOZNAWSTWA

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Zespół ds. Rzecznawstwa pracował w następującym składzie:

Zbigniew Żebrowski <i>członkowie</i>	Przewodniczący
Stanisław Baranowski	
Klemens Kubasik	
Andrzej Lubas	
Jerzy Mołczanow	
Michał Rychter	
Marcin Sierant	
Adam Reza	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład ZRz, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Zbigniew Żebrowski <i>członkowie</i>	Przewodniczący
Stanisław Baranowski	
Wojciech Morawski	
Michał Rychter	
Karol Zawitowski	

Uchwałą Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Zespół odbył spotkanie w dniu 25 października 2011 r. z udziałem składu ustępującego. W trakcie spotkania omówione zostały zadania, które były realizowane w poprzedniej kadencji. Stwierdzono, że zadania te będą kontynuowane jako praca ciągła i zostały przyjęte jako program działalności w obecnej kadencji. Stwierdzono także, że zadania stawiane przed Zespołem ds. Rzecznawstwa nie zostały zmienione, natomiast będą wymagały zaangażowania i zintensyfikowania pracy Zespołu ze względu na liczebne ograniczenie jego składu, podobnie jak pozostałych głównych komisji, komisji i Zespołów PZM.

Główne kierunki działania to:

1. zwiększenie uwagi w pracach Zespołu na wewnętrzne potrzeby PZM, kontynuując jednocześnie działania na rzecz integracji środowiska rzeczoznawców w Polsce,
2. kontynuowanie działań na rzecz rozszerzenia obszaru działalności rzeczoznawczej PZM na wszelkiego rodzaju maszyny i urządzenia,
3. zintensyfikowanie działania na rzecz inicjowania forum szkolenia w zakresie rzeczoznawstwa samochodowego oraz wyceny maszyn i urządzeń dla rzeczoznawców i kandydatów na rzeczoznawców PZM we współdziałaniu z PZM Holding Sp. z o.o. i Politechniką Warszawską - Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych,
4. kontynuowanie wspólnie z ZG PZM i PZM Holding Sp. z o.o. działań zmierzających do prawnego unormowania i podniesienia rangi rzeczoznawcy samochodowego poprzez wprowadzenie przez sądy powoływania przez nich biegłych wyłącznie z listy certyfikowanych rzeczoznawców samochodowych.

ZESPÓŁ OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2011 r. Zespół Ochrony Środowiska pracował w następującym składzie:

Elżbieta Marcinkiewicz   Przewodnicząca
Stanisław Bazela
Wojciech Grodzki
Szymon Kałuża
Anna Kwaśnik
Krzysztof Studziński
Dariusz Stypa

Licencje Międzynarodowej Federacji Motocyklowej (FIM) dla komisarzy ochrony środowiska posiada 9 osób, które wzięły udział w seminarium FIM organizowanym w Warszawie, w dniach 3-4.12.2011 roku, zdały egzamin i nabyły uprawnienia na lata 2012-2013-2014. Seminarium zostało bardzo wysoko ocenione przez uczestników oraz Komisję Ochrony Środowiska FIM.

W roku 2011 Zespół odbył dwa posiedzenia.

W porozumieniu z głównymi komisjami, w oparciu o zapisy regulaminów FIM i UEM oraz obowiązujące w Polsce przepisy i regulaminy PZM, opracowano Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych, który został zatwierdzony przez Zespół Ochrony Środowiska PZM w dniu 8.12.2010 roku, z mocą obowiązującą od dnia 1.01.2011 roku.

Zespół Ochrony Środowiska PZM zalecił, aby począwszy od 2011 roku, główne komisje, komisje i zespoły PZM w swoich regulaminach wprowadziły zapis o powoływaniu przez organizatorów komisarzy ds. ochrony środowiska, jako osoby oficjalnej na imprezach krajowych. Począwszy od 2011 roku, ZOŚ może powoływać obserwatora PZM ds. ochrony środowiska w każdej dyscyplinie na ogólnopolskie imprezy krajowe oraz imprezy o zasięgu europejskim i światowym.

Na stronie internetowej PZM, we wszystkich sportach, turystyce, BRD przygotowano zakładki „OCHRONA ŚRODOWISKA” zawierające Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych, informacje, komunikaty, itp. na temat ochrony środowiska.

W dniu 19.03.2011 w Warszawie odbyło się pierwsze ogólnopolskie szkolenie dla kandydatów na komisarzy ds. ochrony środowiska. W szkoleniu uczestniczyło 85 osób i wszyscy uczestnicy uzyskali wynik pozytywny z testu. Do dnia 30.11.2011, Biuro Sportu i Turystyki (dawniej: Biuro Sportu i Marketingu) wydało 63 licencje.

Uchwałą Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

W dniu 28 stycznia 2012 r. Zarząd Główny ustalił następujący skład Zespołu Ochrony Środowiska na okres kadencji 2011 - 2015:

Elżbieta Marcinkiewicz   Przewodnicząca
Wojciech Grodzki
Szymon Kałuża
Krzysztof Studziński
Magdalena Tymińska

ZESPÓŁ MEDYCZNY

W 2011 r. Zespół Medyczny pracował w następującym składzie:

Tadeusz Jędrzejczyk	Przewodniczący
<i>członkowie</i>	
Igor Bielecki	
Krzysztof Gawęł	
Piotr Kulpaka	
Krzysztof Lisicki	
Beata Maas	
Mariusz Rydzkowski	

Uchwałę Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych, komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

W roku 2011 Zespół Medyczny odbył jedno posiedzenie, a nieprzerwana działalność Zespołu Medycznego w minionym roku koncentrowała się na poniższych działaniach.

1. Stworzenie Regulaminu Medycznego Polskiego Związku Motorowego

Po wielu miesiącach przygotowań i konsultacji, na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2011 roku Zespół Medyczny podjął uchwałę o zatwierdzeniu ostatecznego brzmienia Regulaminu Medycznego Polskiego Związku Motorowego. Jest to dokument, który reguluje kwestię zabezpieczenia medycznego, obowiązków oraz kompetencji lekarzy zawodów, badań lekarskich oraz przepisów antidopingowych i dokumentacji wypadkowej w sporcie motorowym. Jednocześnie zaktualizowano wzór karty zdrowia zawodnika, który będzie obowiązywał dla zawodników sportu motocyklowego oraz żużlowego.

2. Ujednolicenie przepisów krajowych z Kodeksami Medycznymi FIM, FIA i UEM

W Regulaminie Medycznym Polskiego Związku Motorowego znalazły się zapisy dostosowujące nasze przepisy do uregulowań obowiązujących w już istniejących kodeksach medycznych FIM, FIA oraz UEM.

3. Pogłębianie współpracy z Głównymi Komisjami PZM

Podobnie jak w poprzednich latach, regularnie wystosowywano pisma do Głównych Komisji, z prośbą o przekazywanie informacji o terminach i tematyce ich posiedzeń, tak aby członkowie Zespołu Medycznego mieli możliwość uczestnictwa w ich obradach.

4. Wypracowanie metod dostarczania informacji o aktualnych środkach dopingujących

Informowano Główne Komisje, Zarządy Okręgowe PZM oraz Kluby o aktualnie obowiązujących listach środków dopingujących, jednocześnie zobowiązując Kluby do zapoznania z nimi zawodników i pisemnego potwierdzenia tego faktu.

5. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez FIM/UEM

Pani Beata Maas wzięła udział w zorganizowanym przez UEM - we współpracy z FIMS (Międzynarodowa Federacja Medycyny Sportowej) - kursie we włoskim Imola w dniach 22-24 września 2011 roku. Program szkolenia obejmował omówienie szerokiego spektrum czynności, które lekarz musi wykonać w czasie niesienia pomocy zawodnikom, którzy ulegli wypadkowi podczas zawodów sportowych.

6. Zwiększenie intensywności obserwacji zabezpieczeń medycznych w zawodach krajowych

Wizytowano bądź przeprowadzono zabezpieczenie medyczne wielu zawodów motocrossowych, enduro, kartingu, żużla, wyścigów motocyklowych i rajdów samochodowych. Kontrolowano na bieżąco karty wypadkowe zawodników.

W dniu 28 stycznia 2012 r., Zarząd Główny ustalił następujący skład Zespołu Medycznego na okres kadencji 2011 - 2015:

Tadeusz Jędrzejczyk	Przewodniczący
<i>członkowie</i>	
Beata Mass	
Maciej Niedzielski	
Mariusz Rydzkowski	
Piotr Stencel	

ZESPÓŁ ds. PROMOCJI

Zespół ds. Promocji w okresie sprawozdawczym pracował w następującym składzie:

Stanisław Brzóska   Przewodniczący
członkowie
Andrzej Borowczyk
Henryk Urbaś

Stałym współpracownikiem zespołu był Wojciech Morawski.

W okresie sprawozdawczym odbyły się dwa spotkania Zespołu. Jego członkowie, niezależnie od śledzenia bieżących wydarzeń w sportach motorowych, włączyli się do działań promujących niektóre najistotniejsze wydarzenia. Były wśród nich:

- Rallye Monte-Carlo Historique 2011 I 2012 - start z Warszawy

- przygotowanie i dystrybucja materiałów prasowych (razem 19 informacji) przed i podczas rajdu do około 200 przedstawicieli mediów,
- publikacja materiałów prasowych na oficjalnej stronie internetowej PZM,
- materiały prasowe opatrzone logotypami PZM oraz 60-lecia PZM w przypadku Rally 2011.

- 68. Rajd Polski - ERC + RSMP (Mikołajki, 23 - 25.09.2011)

- przygotowywanie i dystrybucja materiałów prasowych (200 przedstawicieli mediów),
- publikacja materiałów prasowych na stronie internetowej rajdu, która od ostatniej edycji imprezy należy już do PZM,
- konferencja prasowa rajdu w Olsztynie (13 września, Urząd Marszałkowski),
- konferencja prasowa przed rajdem z udziałem Tommi Makinena oraz Marcina Gortata,
- publikacja ww. materiałów na www rajdu oraz dystrybucja pocztą elektroniczną.

W pracę przy wyżej wymienionych działaniach, najaktywniej włączył się Andrzej Borowczyk. Realizując ustalenia, które zapadły podczas rozstrzygnięcia konkursu Złote Koło 2010, Zespół dokonał korekt w regulaminie tego konkursu dziennikarskiego za rok 2011. Zmiany te, dokładnie precyzujące kategorie ocenianych i nagradzanych prac i kryteria ich przyznawania, zostały zatwierdzone przez Prezydium PZM w maju 2011. W konkursie za rok 2011, który zostanie przeprowadzony w kategoriach: wydawnictw periodycznych, książek, elektronicznego przekazu medialnego oraz radia i telewizji, termin składania prac ustalono na 30 marca 2012, a rozstrzygnięcie konkursu - do 15 maja 2012.

Ważnym elementem promocyjnym dla PZM stało się wydanie w roku 2011 Kroniki Roku Jubileuszowego. Bogato ilustrowane wydawnictwo albumowe, opracowane przez Przewodniczącego Zespołu Stanisława Brzóska, odnotowuje najważniejsze wydarzenia roku 60-lecia Polskiego Związku Motorowego. W przygotowanie publikacji mocno zaangażowali się pracownicy Biura Sportu i Marketingu (obecnie: Biuro Sportu i Turystyki) Zarządu Głównego PZM.

Niezależnie od działań związanych z popularyzacją sportu motorowego, Zespół uwzględnił w swoich pracach stale aktualne problemy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W tym zakresie m.in. współuczestniczył w przygotowaniu i przeprowadzeniu Seminarium BRD 8 lutego 2012 „PZM jako rzecznik zmotoryzowanych” z uwzględnieniem następującej tematyki: zagadnienie e-myta, PZM doradcą kierowcy przed podróżą zagraniczną, działalność PZM na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym, EuroTest. W czasie towarzyszącej seminarium dyskusji, jej uczestnicy z jednej strony podkreślali rosnącą rolę PZM w działaniach troski o zmotoryzowanych, a z drugiej apelowali o jeszcze szerszy zakres działań PZM w tym obszarze. Zespół dołoży starań, aby i te problemy znalazły się w roku 2012 w zakresie jego zainteresowań.

ZESPÓŁ ds. ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ

W okresie od 1 stycznia do 5 listopada 2011 r. Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień pracował w następującym składzie:

Waldemar Czerniak	Przewodniczący
Stanisław Szelichowski	Wiceprzewodniczący
Stanisław Gustab	
Tomasz Kałwa	
Marek Kołakowski	

W dniu 5 listopada 2011 r. Zarząd Główny podjął uchwałę o ustaleniu nowych składów osobowych głównych komisji, komisji i zespołów PZM na okres kadencji 2011 - 2015, w wyniku której ustalony skład ZOW, po ukonstytuowaniu się, przedstawiał się następująco:

Waldemar Czerniak	Przewodniczący
Tomasz Kałwa	
Stanisław Szelichowski	

Uchwałą Zarządu Głównego z dnia 17.09.2011 r. zostały wprowadzone zmiany w regulaminach głównych komisji, komisji i zespołów, z których najważniejsze to ograniczenie liczebne składów oraz zmiana trybu wyłaniania składów osobowych głównych komisji i komisji organizujących narady środowiskowe (regulaminy dostępne są na stronie www.pzm.pl).

Działalność Zespołu polegała tradycyjnie na rozpatrywaniu kierowanych do Zespołu wniosków o nadanie Odznak Honorowych Polskiego Związku Motorowego wyróżniającym się działaczom społecznym i pracownikom jednostek organizacyjnych PZM, ale również osobom fizycznym i prawnym, wspierającym realizację zamierzeń statutowych Związku na szczeblu terenowym i centralnym.

Rok 2011, a szczególnie pierwsze półrocze roku kończące 4-letnią kadencję władz Związku należało do najbardziej intensywnych w działaniach Zespołu z uwagi na dużą liczbę kierowanych do Zespołu wniosków o uhonorowanie wyróżniających się działaczy, pracowników oraz sponsorów podczas obrad walnych zgromadzeń klubów oraz Okręgowych Zjazdów Delegatów poprzedzających Krajowy Zjazd Delegatów PZM w dniu 25 czerwca 2011 r.

Zespół opiniował również wnioski o nadanie tytułów „Zasłużony dla PZM” i godności „Członka Honorowego PZM” dla osób posiadających wybitne zasługi dla PZM, rekomendując nadanie tytułów i godności za pośrednictwem Prezydium ZG PZM odpowiednio Zarządowi Głównemu i Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZM, zgodnie z obowiązującymi regulaminami.

Obrady Krajowego Zjazdu Delegatów PZM - najwyższej władzy Związku były też okazją do uhonorowania szczególnie dla Związku zasłużonych działaczy, zawodników i pracowników odznaczeniami państwowymi i odznakami resortowymi Ministerstwa Sportu i Turystyki. Nadesłane do Zespołu wnioski w tej sprawie podlegały wnikliwej analizie i ocenie z uwagi na rangę odznaczeń i odznak, a także szczegółowe wymogi towarzyszące procesowi składania wniosków do MSiT, a za jego pośrednictwem do Kancelarii Prezydenta RP.

Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień

W efekcie działalności Zespołu - na otrzymane 44 wnioski dotyczące nadania odznaczeń państwowych - przekazano do opinii MSiT i dalszego procedowania 28 wniosków. Na 32 wnioski dotyczące nadania odznak „Za Zasługi dla Sportu” (trzystopniowej) do decyzji MSiT przekazano 28 wniosków oraz 13 wniosków o nadanie Odznaki Honorowej (jednostopniowej) „Za Zasługi dla Turystyki”. Przy tej okazji, Zespół ponownie zaobserwował utrzymującą się tendencję nadsyłania przez kluby i okręgi dużej liczby wniosków o nadanie odznaki „Za Zasługi dla Sportu” przy niewielkiej liczbie wniosków o nadanie odznaki honorowej „Za Zasługi dla Turystyki” - pomimo znaczącej przewagi liczbowej klubów członków PZM prowadzących działalność pozasportową właśnie w dziedzinie turystyki i brd - nad klubami prowadzącymi stricte sportową działalność.

Poniżej prezentujemy statystykę przyznanych w 2011 roku OH PZM, tytułów i godności nadanych przez władze Związku oraz nadanych postanowieniem Prezydenta RP odznaczeń państwowych i decyzją Ministra Sportu i Turystyki odznak resortowych:

<i>nazwa odznaczenia, odznaki, wyróżnienia</i>	<i>liczba uhonorowanych osób</i>
Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski	6
Złoty Krzyż Zasługi	9
Srebrny Krzyż Zasługi	5
Brązowy Krzyż Zasługi	9
Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Turystyki”	13
Odznaka „Za Zasługi dla Sportu”	28
Godność „Członka Honorowego PZM”	13
Tytuł „Zasłużony dla PZM”	32
Złota Odznaka Honorowa PZM	99
Złota Odznaka Honorowa PZM (dla osób prawnych)	3
Srebrna Odznaka Honorowa PZM	198
Brązowa Odznaka Honorowa PZM	233

CENTRUM CERTYFIKACJI RZECZOZNAWCÓW PZM

Centrum Certyfikacji Rzecznawców działające w strukturze Zarządu Głównego Polskiego Związku Motorowego prowadziło certyfikację rzeczoznawców samochodowych zgodnie z prawem o ruchu drogowym.

Utrzymywana jest od 2002 roku akredytacja nr AC 091 Polskiego Centrum Akredytacji, potwierdzająca zgodność postępowania z normą PN-EN ISO/IEC 17024 „Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby”.

Działalność Centrum Certyfikacji Rzecznawców PZM w 2011 roku prowadzona była na podstawie „Program Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych” przyjętym przez Komitet Programowy CCR PZM i po raz kolejny zwalidowany przez Komitet Programowy podczas posiedzenia w dniu 19 kwietnia 2011 roku.

Polskie Centrum Akredytacji przeprowadziło ocenę działalności CCR PZM w dniu 26 maja 2011 roku i obserwację egzaminu w dniu 25 czerwca 2011 roku. W wyniku oceny ujednoczone zostały w dokumentacji zapisy stanowiące o odwołaniach od procesu certyfikacji. CCR PZM nie odnotował takich odwołań od 2002 roku. Nie wniesiono uwag do procesu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych.

Polityka jakości jest stosowana i podawana do wiadomości kandydatom i rzeczoznawcom samochodowym. Jest umieszczona w Informatorze CCR PZM. Nie stwierdzono w procesie certyfikacji naruszenia bezstronności i obiektywności w działaniach.

W 2011 roku przeprowadzono 9 egzaminów wg procedury określonej w Programie Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych. Komisja egzaminacyjna zawsze składała się z trzech egzaminatorów, powoływanych przez Kierownika z listy egzaminatorów. Każdy egzamin składał się z dwóch części, pisemnej i ustnej. Część pisemną stanowił test, część ustna obejmowała przedstawienie opinii i odpowiedzi na pytania egzaminatorów. Z każdego egzaminu sporządzony został protokół.

Komitet Techniczny odbył 11 posiedzeń. Wydał orzeczenia potwierdzające spełnienie kryteriów i kompetencji egzaminowanych rzeczoznawców samochodowych. Rozpatrywane były reklamacje klientów na działalność rzeczoznawców samochodowych. Ogółem wpłynęło sześć reklamacji, które rozpatrywał Komitet Techniczny. W jednym przypadku zawieszono certyfikat rzeczoznawcy samochodowemu z powodu naruszenia kodeksu etyki zawodowej.

W 2011 roku wydano ogółem 79 certyfikatów. Po raz pierwszy certyfikowało się 14 rzeczoznawców samochodowych.

W 2011 roku CCR nie otrzymało żadnych skarg i odwołań związanych z procesem certyfikacji.

Działalność CCR PZM w 2011 roku finansowana była z wpłat kandydatów / rzeczoznawców ubiegających się o certyfikat. Koszty z tytułu akredytacji (udział w krajowym systemie akredytacji, ocena i obserwacja PCA) za 2011 rok wyniosły 14.220 zł. Wszystkie opłaty związane z procesem akredytacji PCA zostały uiszczone w terminie. Opłaty, o których mowa wyżej stanowią ponad 15% wpływów uzyskiwanych przez CCR PZM z tytułu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych. Czynnione starania o obniżenie tych kosztów nie odnoszą skutku.

Nastąpił spadek liczby kandydatów / rzeczoznawców poddających się procesowi certyfikacji i ponownej certyfikacji. Problemem w procesie certyfikacji jest wprowadzenie w 2011 roku, 23%-ego podatku VAT. Naliczana kwota w znacznym stopniu obniża przychody CCR PZM.

Podniesienie opłat z tytułu certyfikacji, w obecnej sytuacji rynkowej jest problematyczne. Należy zaznaczyć, że opłaty kandydatów / rzeczoznawców samochodowych, pobierane przez CCR PZM nie uległy zmianie od 2002 roku. Problem zostanie przedstawiony Komitetowi Programowemu w 2012 r.

KOMISJA ds. ROZDZIAŁU ŚRODKÓW

W okresie od 1 stycznia do 15 września 2011 r. Komisja działała w składzie:

Prezes Związku	Andrzej Witkowski jako przewodniczący
Skarbnik ZG PZM	Grzegorz Lewandowski - członek
Dyrektor BF ZG PZM, Główny Księgowy	Barbara Henig - członek

Od dnia 16 września 2011 r., na mocy uchwały Prezydium ZG PZM, skład Komisji przedstawia się następująco:

Prezes Związku	Andrzej Witkowski jako przewodniczący
Urzędujący Wiceprezes ZG PZM	Michał Sikora jako wiceprzewodniczący
Skarbnik ZG PZM	Grzegorz Lewandowski - członek
Dyrektor BF ZG PZM, Główny Księgowy	Barbara Henig - członek

Zadaniem Komisji, powołanej przez Prezydium ZG PZM na podstawie § 2 pkt. 5 uchwały ZG PZM nr 92/2007 z dnia 17.11.2007 r. w sprawie zasad przyznawania dofinansowania i darowizn w Polskim Związku Motorowym, było przyznawanie dofinansowań bądź darowizn ze środków działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM 2011 na częściowe pokrycie kosztów zawodów sportowych lub imprez organizowanych przez członka PZM lub inną osobę prawną albo fizyczną, służących realizacji zadań statutowych Polskiego Związku Motorowego wymienionych, w § 8 i w § 9 statutu PZM.

W roku 2011 Komisja rozpatrzyła 43 wnioski, podejmując 40 uchwał o dofinansowaniu bądź darowiznie z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów :

- organizacji imprez sportowych, sportów popularnych oraz turystyki motorowej i caravaningowej, pojazdów zabytkowych i promujących zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- organizacji obozów sportowych, treningów i szkoleń oraz udziału zawodników kadry narodowej w zawodach poza granicami Polski,
- inwestycje, modernizacje i remonty obiektów będących własnością PZM,
- kosztów wydawnictw szkoleniowych i promocyjnych.

Specyfikację rodzajową rozdzielonych przez Komisję w roku 2011 środków z działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM obrazuje poniższa tabela.

rok:	2011
środki ogółem (w zł)	341.747,31
w tym dla ZO PZM (w zł)	140.900,00
w podziale na sporty i działalność pozasportową (w zł.):	
sport samochodowy	48.500,00
sport kartingowy	25.500,00
sport motocyklowy	136.596,85
sport żużlowy	21.573,86
turystyka / caravaning	15.300,00
pojazdy zabytkowe	19.700,00
bezpieczeństwo ruchu drogowego	30.907,87
inne, w tym na wydawnictwa promocyjne oraz z wystąpień głównych komisji i biura ZG	43.668,73

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Struktura organizacyjna

W okresie 2011 roku struktura organizacyjna działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego nie uległa zmianie. Według stanu na 31.12.2011 roku Polski Związek Motorowy jako związek stowarzyszeń pozostawał jedynym współnikiem 16-stu spółek PZM, posiadającym 100% udziałów w każdej z powołanych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w tym:

- ♦ 13-stu spółek PZM OZDG zlokalizowanych na terenie całego kraju i prowadzących działalność w zakresie szkolenia kierowców, usług motoryzacyjnych w stacjach obsługi, stacjach kontroli pojazdów, pomocy drogowej, handlu hurtowego i detalicznego artykułami motoryzacyjnymi, handlu pojazdami samochodowymi, usług turystycznych krajowych i zagranicznych, usług świadczonych na przejściach granicznych, kantorów wymiany walut, giełd samochodowych, usług rzeczoznawstwa i parkingów,
- ♦ Auto-EI sp. z o.o. w Elblągu - spółki prowadzącej sprzedaż nowych samochodów osobowych i dostawczych marki Fiat, serwis mechaniczny i blacharsko-lakierniczy oraz stację kontroli pojazdów,
- ♦ PZM Autotour sp. z o.o. w Warszawie - specjalistycznej spółki zajmującej się przede wszystkim usługami typu assistance - drogowe, domowe, prawne i likwidacją szkód majątkowych dla towarzystw ubezpieczeniowych,
- ♦ PZM Holding sp. z o.o. w Warszawie - spółki konsultingowej, zajmującej się na zlecenie ZG PZM koordynacją rozwoju działalności gospodarczej PZM, monitoringiem spółek i sprawami wykorzystania majątku PZM powierzonego spółkom, a także inicjującej i koordynującej działalność rzeczoznawczą w PZM.

Obok wyżej wymienionych, na terenie kraju funkcjonują również spółki bez udziału PZM, lecz z udziałami PZM Holding. Są to: PZM Autoszkola sp. z o.o. specjalizująca się w szkoleniu kierowców na terenie województwa mazowieckiego, PZM Travel sp. z o.o. w Warszawie działająca w zakresie usług turystycznych. Ponadto, spółki PZM OZDG sp. z o.o. w Rzeszowie i Białymstoku utworzyły spółki komandytowe ukierunkowane na obsługę ruchu granicznego.

Zmiana w strukturze organizacyjnej nastąpi w 2012 roku, w wyniku decyzji Prezydium ZG PZM z dnia 27.05.2011 r. o postawieniu w stan likwidacji spółki PZM OZDG sp. z o.o. w Rzeszowie. Spółka ta, dysponująca niewielką bazą materialną własną i wydierżawianą przez PZM, już w 2010 roku wykazała spadek dochodów z bezpośredniej działalności oraz ze spółki komandytowej prowadzącej usługi na przejściach granicznych. Przewidywano, że sytuacja ekonomiczna spółki rzeszowskiej ulegnie dalszemu pogorszeniu po wprowadzeniu systemu tzw. e-myta w miejsce winiet drogowych dla pojazdów ciężarowych, których sprzedaż była dotychczas znaczącym źródłem dochodów spółki. W celu niedopuszczenia do powstania strat, na wniosek PZM Holding podjęto decyzję o likwidacji spółki oraz przekazaniu w dzierżawę nieruchomości znajdujących się na terenie Rzeszowa spółce PZM OZDG sp. z o.o. w Lublinie, która przejmie (odkupi) także część niewielkiego majątku ruchomego oraz udziały spółki komandytowej.

Baza usługowo-handlowa spółek PZM

Baza usługowo-handlowa spółek Polskiego Związku Motorowego w najważniejszych sferach działania przedstawia się następująco:

- ♦ 51 ośrodków szkolenia motorowego - w ostatnim roku zamknięto 2 ośrodki,
- ♦ 74 stacje kontroli pojazdów - przybyły 3 nowe placówki wykonujące przeglądy rejestracyjne pojazdów samochodowych,
- ♦ 27 stacji obsługi, w tym w 6-ciu obiektach obok obsługi serwisowej oferowane są także usługi blacharsko-lakiernicze - nastąpiło zwiększenie o 1 stację obsługi,
- ♦ 9 salonów bądź punktów sprzedaży samochodów osobowych i dostawczych - zamknięto 1 punkt sprzedaży,
- ♦ 36 sklepów bądź punktów sprzedaży detalicznej i hurtowej - głównie niewielkie sklepy lub stoiska oferujące akcesoria, oleje i w niewielkim zakresie części zamienne, zlokalizowane najczęściej w salonach samochodowych bądź stanowiące zaplecze magazynowe dla stacji naprawczych - ubyły 3 placówki,
- ♦ 13 delegatur granicznych i filii tychże delegatur, świadczących usługi wymiany walut, ubezpieczeniowe, drobny handel detaliczny i małą gastronomię,
- ♦ 40 punktów przyjmowania zleceń na usługi rzeczoznawstwa - wzrost o 8 punktów w ostatnim roku,
- ♦ 14 pracowni psychologicznych dla potrzeb badania kierowców i kandydatów na kierowców,
- ♦ 5 parkingów i 3 giełdy pojazdów samochodowych.

W roku 2011 zmiany ilościowe w zakresie bazy usługowo-handlowej spółek PZM, podobnie jak w poprzednich latach determinowane były sytuacją ekonomiczną poszczególnych rodzajów działalności. Utrzymujące się niekorzystne tendencje w szkoleniu kierowców zmusiły do zamknięcia kolejnych nierentownych ośrodków szkolenia motorowego. Natomiast zwiększeniu uległ stan posiadania w zakresie stacji kontroli pojazdów - działalności przynoszącej PZM największe dochody, a także w znaczącym stopniu zwiększono ilość punktów przyjmowania zleceń w usługach rzeczoznawców.

Podstawowe wyniki ekonomiczne spółek PZM

Na podstawie wstępnych sprawozdań (przed weryfikacją bilansów) otrzymanych ze spółek, podstawowe wyniki ekonomiczne działalności gospodarczej PZM za 2011 rok przedstawiają się następująco:

- przychody ogółem wyniosły 273,5 mln zł. wykazując nieznaczny - 1,2%-owy spadek w porównaniu do 2010 roku,
- sprzedaż netto (marże, prowizje) w skali spółek PZM zamknęły się kwotą 112,1 mln zł., podobnie jak w poprzednim roku,
- koszty ogółem uległy zmniejszeniu o 1,3%, czyli nieco korzystniej w porównaniu do spadku przychodów, skutkując tym samym niewielkim zwiększeniem łącznego wyniku finansowego w porównaniu do 2010 roku,
- wg sprawozdań finansowych, spółki PZM osiągnęły zysk netto w wysokości 2.499 tys. zł., o 212 tys. zł. poprawiając wynik ubiegłego roku,
- w czterech spółkach odnotowano straty netto, w tym głównie w spółkach dealerskich, których dominującą działalność stanowi handel samochodami: PZM OZDG w Krakowie - 509 tys. zł., Auto-EI w Elblągu - 333 tys. zł. i PZM OZDG w Olsztynie - 206 tys. zł.
- nieznaczną stratę - 7 tys. zł. wykazała spółka PZM OZDG w Rzeszowie postawiona w stan likwidacji w połowie 2011 roku,
- najkorzystniejsze wyniki odnotowano w spółkach:
  - PZM OZDG we Wrocławiu 1.107 tys. zł. zysku netto,
  - PZM OZDG w Katowicach 770 tys. zł. zysku netto,
  - PZM OZDG w Łodzi 427 tys. zł. zysku netto,
  - PZM OZDG w Bydgoszczy 379 tys. zł. zysku netto,
  - PZM OZDG w Lublinie 369 tys. zł. zysku netto.

Analiza wyników ekonomicznych w poszczególnych grupach produktów i rodzajów usług w 2011 roku wskazuje na powtórzenie sytuacji z 2010 roku. Oznacza to z jednej strony utrzymywanie się obniżonej znacznie sprzedaży i dochodów w porównaniu do lat 2007 i 2008, ale jednocześnie świadczy o zatrzymaniu negatywnego trendu spadku dochodów w gospodarce Polskiego Związku Motorowego.

Z analizy struktury przychodów wynika, że 32% obrotów gospodarczych PZM generowane było w kantorach. Specyfika działalności kantorowej polegająca na wielokrotnym obrocie każdą złotówką w ciągu dnia powoduje bardzo wysokie obroty, jednak przy stosunkowo niskim efekcie ekonomicznym tj. zyskowności tej działalności. Stąd zysk operacyjny (liczony jako przychody pomniejszone o koszty bezpośrednie) stanowił w 2011 roku jedynie 12% zysku całej działalności.

Blisko 19% obrotów gospodarki PZM pochodzi z działalności w zakresie sprzedaży nowych i używanych pojazdów, tj. samochodów osobowych i dostawczych do 3,5t. Jednak działalność ta, ze względu na rosnące koszty, bardzo mały popyt osłabiony dodatkowo decyzją o ograniczeniu odliczenia VAT przy zakupie pojazdów (tzw. „z kratką”) przyniosła w 2011 roku straty. Sprzedaż nowych pojazdów w Polsce w 2011 roku wyniosła niecałe 298 tys. szt. Przy takim poziomie sprzedaży powstaje zjawisko sprzedaży przez dealerów pojazdów po cenach pozbawionych marży lub wręcz poniżej kosztu zakupu, by pozbyć się stojącego w salonie auta, za który trzeba płacić odsetki.

Niski wolumen sprzedaży nowych pojazdów i coraz mniejsza awaryjność nowych pojazdów, a także coraz dłuższe gwarancyjne przebiegi pojazdów pomiędzy obowiązkowymi przeglądami, powodują spadek liczby pojazdów obsługiwanych przez autoryzowane stacje obsługi. Oba zjawiska są przyczyną uzyskania przez spółki dealerskie negatywnego wyniku w 2011 roku.

Działalność stacji serwisowych i warsztatów blacharsko-lakierniczych przyniosła łącznie 17% obrotów gospodarce PZM, w tym 10% wygenerowały stacje kontroli pojazdów. Pomimo spadku rentowności stacji kontroli pojazdów spowodowanej utrzymywaniem przez administrację rządową od września 2004 roku na niezmiennym poziomie cen regulowanych co po podwyżce VAT spowodowało obniżenie dochodów o 1 punkt procentowy, udział tych stacji wraz z serwisami w zysku operacyjnym uzyskanym przez PZM wyniósł 47%.

Szkolenie kierowców prowadzone już tylko przez 10 spółek zmniejszyło udział w przychodach gospodarki do 5%, praktycznie nie generując zysku. Spadek popytu na szkolenie wynika z niżu demograficznego i ogromniej konkurencji na rynku szkolenia na podstawowe kategorie A i B. Sytuację pogarszają wysokie koszty szkolenia wstępnego na kat C i D stanowiące barierę dla bezrobotnych.

Rok 2011 przyniósł wzrost sprzedaży usług rzeczoznawczych. Głównym zleceniodawcą są towarzystwa ubezpieczeń Ergo Hestia i TUW TUZ. Mimo to udział tej działalności w obrotach gospodarki osiągnął w 2011 roku poziom 2% i podobnie w zysku operacyjnym. Handel paliwami jest traktowany w PZM jako działalność towarzysząca i jest prowadzony w trzech spółkach, w tym w dwóch we współpracy z Lotosem. Jest to działalność bez perspektyw i nie będzie w PZM rozwijana.

Ponad 6% obrotów generuje działalność w zakresie assistance komunikacyjnego, prawnego, domowego i medycznego prowadzona przez PZM Autotour. Niestety, w 2011 roku działalność ta, w związku ze zmianami w strukturze kontraktów, przyniosła spółce niewielki zysk. Rezultaty zmian będą widoczne częściowo w 2012 roku, a w pełni w 2013 roku.

Ponadto PZM prowadził w 2011 roku działalność gospodarczą organizując także giełdy pojazdów używanych, parkingi, poddzierzawiając powierzchnię biurową i handlową, oraz handlując towarami.

Działalność inwestycyjna

Wydatki poniesione przez Polski Związek Motorowy na inwestycje, remonty i związane z regulowaniem spraw własnościowych nieruchomości PZM w 2011 roku wyniosły łącznie 4,1 mln.zł., o 0,5 mln.zł. więcej niż w poprzednim roku.

Do najpoważniejszych zadań zrealizowanych lub rozpoczętych w okresie 2011 roku, sfinansowanych ze środków Związku, w tym w znaczącej części pochodzących z amortyzacji i sprzedaży niewykorzystanych i nierentownych nieruchomości, zaliczyć należy:

- przebudowę wykupionego od syndyka masy upadłościowej obiektu w Suwałkach, celem uruchomienia stacji kontroli pojazdów i stanowiska naprawczego oraz ośrodka szkolenia motorowego - łącznie wydatki na zakup i prace inwestycyjne przekroczyły kwotę 1,5 mln zł.,
- modernizację stacji kontroli pojazdów i budowę myjni samochodowej w Rudzie Śląskiej,
- modernizację obiektów usługowych w Olsztynie przy ul. Sielskiej, w tym budynku pod potrzeby serwisu Bosch oraz budynku autoryzowanej stacji obsługi Peugeot,
- modernizację: ocieplenie i elewacja obiektu w Drawsku Pomorskim,
- dokończenie rozbudowy stacji kontroli pojazdów w Lubinie, zadania rozpoczętego w 2010 roku
- wydatki wyniosły łącznie blisko 1 mln.zł.

Oprócz wymienionych powyżej wydatków inwestycyjnych finansowanych przez PZM, spółki realizowały z własnych środków bądź kredytów zadania inwestycyjne obejmujące w głównej mierze zakupy samochodów do szkolenia kierowców oraz wyposażenia technicznego dla stacji kontroli pojazdów i stacji obsługi, wydatkując na te cele w 2011 roku łącznie 4,9 mln zł., niemal dokładnie o połowę mniej niż w poprzednim roku. Największym inwestorem była spółka PZM OZDG w Bydgoszczy, która zrealizowała zadanie obejmujące budowę stacji kontroli pojazdów i ośrodka szkolenia motorowego w Toruniu przy ul. Szosa Lubicka.

Z uwagi na utrzymujące się niekorzystne tendencje w gospodarce, wydatki inwestycyjne musiały ulec zmniejszeniu, zwłaszcza w przypadku spółek PZM, które ze względów finansowych zmuszone zostały do ograniczenia inwestycji, w tym zakupów urządzeń technicznych i samochodów szkoleniowych, do niezbędnego minimum zapewniającego kontynuowanie działalności. Koniecznym jest, w większym stopniu niż to miało miejsce dotychczas, korzystanie z kredytów bankowych i środków unijnych na realizację dużych inwestycji, zapewniających odpowiednią rentowność po ich oddaniu do użytku.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Zatrudnienie w spółkach PZM uległo zmniejszeniu z 934 etatów w 2010 roku (średnioroczne) do 880 etatów w 2011 roku, w tym w najpoważniejszym stopniu w grupie pracowników zatrudnionych w stacjach kontroli pojazdów i stacjach obsługi (o 36 etatów), w szkoleniu kierowców (o 10 etatów) i w handlu samochodami (o 6 etatów). Wzrost zatrudnienia odnotowano w placówkach świadczących usługi na przejściach granicznych (z 60 do 74 etatów), w tym przede wszystkim w PZM OZDG w Katowicach, z uwagi na przejęcie obsługi systemu tzw. e-myta, który wdrożony został w Polsce w poprzednim roku.

Obecnie, w ramach pracowników bezpośrednio produkcyjnych, najliczniejszą grupę pracowniczą stanowią zatrudnieni w stacjach obsługi i stacjach kontroli pojazdów (398 etatów) oraz w szkoleniu kierowców (79 etatów).

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników sfery gospodarczej wyliczone za 2011 rok wyniosło 3.004 zł. i w porównaniu do średniego wynagrodzenia za 2010 rok uległo niewielkiemu zwiększeniu (o 41 zł. tj. o 1,4%).

Zmniejszenie zatrudnienia, które nastąpiło nie tylko w szkoleniu kierowców i handlu samochodami - czyli w działalnościach wykazujących najpoważniejszy spadek dochodów, ale także wśród pracowników SKP i serwisu, oraz odnotowany nieznaczny tylko wzrost wynagrodzeń, są wynikiem kontynuowanych przez Zarządy spółek PZM działań, ukierunkowanych na optymalizację kosztów poprzez racjonalizację zatrudnienia i systemów wynagradzania.

Plany działań na 2012 rok

Gospodarka PZM pozostanie niezmiennie w 2012 roku podstawowym źródłem finansowania działalności statutowej we wszystkich sferach jego działalności. Realizacja tego zadania będzie równie trudna jak w latach 2010 i 2011. Wysoki poziom bezrobocia i zagrożenie kryzysem finansów publicznych powodują ograniczanie zakupów produktów i usług motoryzacyjnych. Niż demograficzny będzie się pogłębiał wpływając negatywnie na wielkość sprzedaży ośrodków szkolenia kierowców. Drugi rok ograniczenia wielkości odliczanego VAT przy sprzedaży pojazdów „z kratką” negatywnie wpłynie na poziomo sprzedaży pojazdów osobowych. Pozytywnym elementem jest zapowiadana zmiana poziomu cen za usługi stacji kontroli pojazdów.

W 2012 roku, PZM skupi się na maksymalizacji przychodów i optymalizacji kosztów, ograniczając inwestycje i remonty, przekładając je na kolejne lata. W szkoleniu kierowców po reorganizacji szkolenia na kategorii C i D oraz zakupieniu nowego autobusu, PZM zamierza skupić się na szkoleniu na te kategorie we wszystkich rejonach w Polsce. W tym celu zabiega o środki unijne i państwowe przeznaczone na dotację dla osób podejmujących to szkolenie.

W działalności dealerskiej strategia sprzedaży zakłada skupienie się na sprzedaży pojazdów dostawczych i pracy ze stałymi klientami - właścicielami średnich i małych flot. Działalność serwisów rozszerzona została na wiele marek. Rozszerzona została współpraca z firmą Bosch, dzięki czemu serwisy są bardziej uniwersalne.

W działalności assistance planujemy udział w kilku dużych przetargach, co powinno zaowocować wyraźną poprawą wyniku i ugruntować pozycję PZM na tym rynku. Do przetargów po raz pierwszy PZM przystępuje wspólnie z francuską firmą Coris.

W 2012 roku dojdzie do połączenia spółek PZM TU VIG SA i InterRisk TU VIG SA. Marka PZM zniknie z rynku ubezpieczeniowego, ale spółki planują rozszerzenie sprzedaży polis, głównie we współpracy z grupą VIG. Przekształcenia kapitałowe w grupie VIG powinny także zaowocować wzrostem obrotów PZM w zakresie likwidacji szkód ubezpieczeniowych dając większe zatrudnienie rzeczoznawcom.

Rok 2012 przyniesie natomiast bardzo duży spadek obrotów z działalności kantorowej, z powodu likwidacji punktu o największych przychodach i dochodach zlokalizowanego w Świecku. Jest to następstwem budowy ostatniego odcinka autostrady - łącznika między niemiecką, a polską częścią autostrady nr 2.

PZM, poprzez zmianę strategii medialnej, zamierza w 2012 roku pozyskać większą niż dotąd liczbę członków swoich klubów i osób zainteresowanych usługami PZM na preferowanych zasadach. Służyć temu będzie także połączenie na jednym serwerze i według jednej koncepcji stron internetowych ZG, ZO i spółek PZM, udział PZM w programie EuroTest i prezentacja wyników testów w polskich mediach, występowanie w ważnych sprawach środowiska kierowców.